

Ministerstvo
zemědělství

2026

Metodika k provádění nařízení vlády č. 81/2023 Sb.,

o stanovení podmínek provádění opatření
ekologické zemědělství,
ve znění pozdějších předpisů

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

METODIKA K PROVÁDĚNÍ NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 81/2023 Sb.,

o stanovení podmínek provádění opatření
ekologické zemědělství,
ve znění pozdějších předpisů

pro rok 2026

V této metodice jsou zahrnuta a srozumitelně vyložena ustanovení závazné právní normy pro poskytování dotací. Právní nárok lze proto odvozovat pouze z této právní normy a dalších předpisů, a nikoliv z textu této metodiky! Text metodiky není právně závazný!

Obsah

1	Úvod	5
2	Důležité změny	6
3	Obecné informace	7
3.1	Zemědělské kultury	7
3.2	Systém monitoringu ploch pomocí družic (AMS)	7
3.3	Směnný kurz	8
4	Žádost o zařazení do opatření ekologické zemědělství	8
4.1	Podání žádosti o zařazení	8
4.2	Změny v žádosti o zařazení	9
4.2.1	Zvýšení výměry	9
4.2.2	Snížení výměry	9
4.2.3	Dobrovolné ukončení závazku	10
4.3	Přechod z AEKO do opatření EZ	10
4.4	Převod závazku mezi subjekty	10
5	Žádost o poskytnutí dotace	13
5.1	Podání žádosti o poskytnutí dotace	13
5.2	Náležitosti žádosti	13
5.3	Změny v žádosti o poskytnutí dotace	14
5.4	Výpočet dotace	15
5.5	Zákresy pro jednotlivá opatření a zákresy plodin	16
6	Sankční systém EZ	17
6.1	Výše udělovaných sankcí	17
6.2	Princip opakování	17
6.3	Vrácení dotace	18
6.4	Zásah vyšší moci, mimořádných okolností	18
7	Společné podmínky pro poskytnutí dotace	21
7.1	Pravidla podmíněnosti	22
7.2	Vedení evidence o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech, substrátech, upravených kalech a sedimentech	22
7.3	Vedení evidence o používání přípravků na ochranu rostlin	24
7.4	Zemědělské obhospodařování	25
7.5	Posuzování užívané výměry, zemědělské kultury a období rozhodné pro poskytnutí dotace	25
7.6	Podmínky minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin	26
7.6.1	Znění podmínek minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin	26
7.6.2	Sankce ukládané za porušení podmínek minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin	26
8	Podrobné podmínky provádění opatření ekologické zemědělství	27
8.1	Trvalý travní porost	27
8.2	Standardní orná půda	30
8.2.1	Pěstování zeleniny a speciálních bylin	30
8.2.2	Pěstování víceletých píceňin	32

8.2.3	Pěstování trav na semeno	33
8.2.4	Pěstování ostatních plodin na orné půdě	33
8.2.5	Pěstování jahodníku	34
8.3	Travní porost na orné půdě	35
8.4	Trvalá kultura ovocný sad	36
8.4.1	Sady intenzivní	37
8.4.2	Sady ostatní	42
8.5	Trvalá kultura vinice	44
8.5.1	Doplňková platba k dotaci na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury vinice	45
8.6	Trvalá kultura chmelnice	46
9	Nejčastější kontrolní zjištění vedoucí k neposkytnutí, snížení, vrácení platby	46
9.1	Obecná kontrolní zjištění vztahující se k opatření EZ	46
9.2	Intenzita chovu hospodářských zvířat	47
9.3	Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost (T)	47
9.4	Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury standardní orná půda (R)	47
9.5	Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury trvalá kultura ovocný sad (S)	47
9.6	Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury chmelnice (C)	48
10	Seznam základních právních předpisů upravující podmínky pro poskytování dotace pro EZ	48
11	Užitečné odkazy	50
12	Přílohy	51
	Příloha č. 1	51
	Příloha č. 2	53
	Příloha č. 3	55
	Část A. – seznam druhů jednoletých bylin	55
	Část B. – seznam druhů víceletých bylin	55
	Příloha č. 4	56
	Příloha č. 5	56

Seznam použitých zkratk

AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
AMS	Systém monitoringu ploch pomocí družic (Area Monitoring Systém)
ANC	Areas with Natural Constraints – oblasti s přírodními omezeními
BISS	Základní podpora příjmu pro udržitelnost (Basic Income Support for Sustainability)
DPB	Díl půdního bloku
DZES	Dobry zemědělský a environmentální stav půdy (součást podmíněnosti)
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EZ	Ekologické zemědělství
EZP	Evidence zemědělského podnikatele
IS	Intenzivní sady
IZR	Integrovaný zemědělský registr
JŽ	Jednotná žádost
KNM	Kontrola na místě
KoPÚ	Komplexní pozemková úprava
LPIS	Land Parcel Identification System – systém pro vedení a aktualizaci evidence půdy dle uživatelských vztahů dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, rozšířený o další funkční vlastnosti potřebné především pro účely administrace dotací
MZe	Ministerstvo zemědělství
Natura 2000	Soustava chráněných území evropského významu
NV 73	Nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů
NV 80	Nařízení vlády č. 80/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření, ve znění pozdějších předpisů
NV 81	Nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů
NV 83	Nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů
NV 140	Nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření agrolesnictví a o změně nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 69/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření v odvětví vína, (nařízení vlády o stanovení podmínek provádění opatření agrolesnictví), ve znění pozdějších předpisů
OOP	Orgán ochrany přírody
OP NP	Ochranné pásmo národního parku
PPH	Povinné požadavky na hospodaření (součást podmíněnosti)
OPŽL	Oddělení pro příjem žádostí a LPIS místně příslušného regionálního odboru SZIF
OS	Ostatní sady
OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
PF	Portál farmáře
SCHÚ	Smluvně chráněné území
SP SZP	Strategický plán Společné zemědělské politiky Evropské unie
SVS	Státní veterinární správa
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚKZÚZ	Ústřední zkušební a kontrolní ústav zemědělský
VDJ	Velká dobytčí jednotka
ZCHÚ	Zvláště chráněné území

1 Úvod

Tato metodika je určena žadatelům o poskytnutí dotace na opatření ekologické zemědělství a je platná pro rok 2026. **Stěžejním předpisem pro žadatele je nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství, které bylo novelizováno nařízením vlády č. 32/2026 Sb.**

Strategický plán SZP je klíčovým nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023–2027. Stanovuje zemědělské, potravinářské a lesnické cíle, kam směřují zemědělské dotace z evropských fondů a kofinancované z národních zdrojů. Vychází přitom z potřeb rozvoje venkova a zvyšování kvality životního prostředí.

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/dotace/szp-pro-obdobi-2021-2027/zakladni-informace/programovy-dokument/strategicky-plan-spolecne-zemedelske-politiky-ceske-republiky-na-obdobi-2023-2027-verze-7-2>

Základními právními předpisy, kterými se upravují podmínky opatření Ekologické zemědělství jsou zejména:

Přímo použitelné předpisy Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013, v platném znění.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013, v platném znění.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007.

Legislativa ČR:

- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech).
- Zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství).

Seznam veškeré legislativy upravující podmínky pro vyplácení dotace v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky naleznete na stránkách Ministerstva zemědělství www.mze.gov.cz.

S případnými dotazy, které se týkají podmínek pro poskytnutí dotace, je možné se obrátit na infolinku MZe tel: 221 811 111, e-mail: info@mze.gov.cz; nebo na infolinku SZIF, který je gestorem za administraci žádostí a vyplácení dotací, tel: 222 871 871, e-mail: info@szif.gov.cz.

2 Důležité změny

2.1 Změnová žádost

Žádost o vyřazení je žadateli umožněno podat kdykoli během roku. Podá-li tedy žadatel žádost o snížení zařazené výměry, ve které snižuje výměru zemědělské půdy zařazené do opatření ekologické zemědělství o veškerou zařazenou výměru, nebo požádá-li žadatel o vyřazení z opatření ekologické zemědělství, rozhodne SZIF o vyřazení žadatele z opatření ekologické zemědělství kdykoliv v průběhu roku. Povinnost vrátit dotaci nebo její část tím není dotčena.

2.2 Povinné absolvování školení EZ

Nově je povinné školení plně hrazeno z Technické pomoci Strategického plánu SZP, žadatelé tak nebudou muset za povinná školení platit. Školení jsou jak v prezenční, tak v online formě. Harmonogram s předběžnými termíny a místy školení je uveřejněn na webových stránkách ÚKZÚZ a Bioinstitut o.p.s.

2.3 Převod kultury R na G

Nově je umožněno změnit zemědělskou kulturu z R na G po 15.7. příslušného kalendářního roku pro dotační titul Pěstování víceletých píceňin.

2.4 Trvalý travní porost T

Nově již nebude požadováno zasílání elektronického opisu koní v hospodářství a elektronickou deklaraci chovu koní. Na základě úprav vyhlášky č. 136/2004 Sb., je možné zjišťovat potřebné údaje i o koních přímo z ústřední evidence, tak jako je tomu v případě skotu, ovcí a koz.

2.5 Orná půda R

Došlo k omezení možné výměry na 50 ha, kdy lze podporované plodiny deklarovat v dotačním titulu Pěstování zeleniny a speciálních bylin. Výměra, která bude převyšovat 50 ha a bude na ni pěstován podporovaný druh zeleniny a speciálních bylin, bude v předtisku při podání Jednotné žádosti automaticky řazena do dotačního titulu Pěstování ostatních plodin.

Příloha č. 3

Došlo ke snížení hodnoty minimální hmotnosti tisíce semen (HTS) u cibule, lilku, okurky, rajčat, řepy salátové a tykve. Dále byly přidány do seznamu povolených druhů zeleniny batáty.

Příloha č. 6

Nově je umožněno pěstovat čistosevy lupiny a vikve v rámci dotačního titulu Pěstování ostatních plodin. Lupinu a vikve pěstované ve směsích je možné i nadále pěstovat v rámci dotačního titulu Pěstování víceletých píceňin.

2.6 Vinice V

Nově musí být vinice registrována v Registru vinic podle zákona o vinohradnictví a vinařství s připojením k DPB se zemědělskou kulturou vinice. Jedná se o zkušenost z praxe ÚKZÚZ, kdy se vyskytují díly půdních bloků s kulturou vinice, které nejsou připojeny na speciální registr, tzn. v tomto případě na Registr vinic. V případě nespárované vinice je nutné kontaktovat ÚKZÚZ, bez vazby (1-3) nepůjde podat předtisk Jednotné žádosti na zemědělskou kulturu V.

2.7 Chmelnice C

Upřesnění podmínky pro poskytování platby, jde-li o pěstování chmele na chmelnici v systému ekologické zemědělství. Platba bude poskytnuta na chmelnici, na které je pěstovaný chmel.

2.8 Obecně upravena podmínka dozrávání zemědělské kultury G na T – u DPB, který je evidován se zemědělskou kulturou G do 1. 1. 2026 se nebude sledovat dozrávání po 5 letech. U nově vzniklých DPB se zemědělskou kulturou G po 1. 1. 2026 bude lhůta pro dozrávání (přeměna na zemědělskou kulturu T) prodloužena na dobu 7 let.

2.9 V rámci novely nařízení vlády o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům č. 73/2023 Sb. platí pro ekologické zemědělce výjimky z plnění DZES 1, 3, 4, 5, 6 a 7. Pro podmínky plnění pravidel podmíněnosti je samostatná metodika pro rok 2026.

3 Obecné informace

3.1 Zemědělské kultury

- Podle nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů, se od roku 2023 rozlišují následující druhy zemědělské kultury:
 - orná půda, kterou je
 - standardní orná půda (R),
 - travní porost (G) a
 - úhor (U),
 - trvalý travní porost (T),
 - trvalá kultura, kterou je
 - vinice (V),
 - chmelnice (C),
 - ovocný sad (S),
 - školka (K),
 - rychle rostoucí dřeviny pěstované na výmladkových plantážích (D),
 - plocha s víceletými produkčními plodinami (P),
 - plocha s lanýži (H) a
 - jiná trvalá kultura (J), a
 - ostatní kultura, kterou je
 - zalesněná půda (L),
 - rybník (B),
 - plocha s kontejnery (Q),
 - mimoprodukční plocha (M) a
 - jiná kultura (O).

V rámci opatření EZ je platba poskytována pouze na zemědělskou kulturu standardní orná půda (R), travní porost (G), trvalý travní porost (T), vinice (V), chmelnice (C) a trvalá kultura – ovocný sad (S).

3.2 Systém monitoringu ploch pomocí družic (AMS)

Od roku 2023 je povinností členských států Evropské unie zavést monitoring zemědělských ploch prostřednictvím družic a využívání geotagovaných fotografií jako důkazu o plnění podmínky. Systém AMS se týká všech opatření na plochu v rámci jednotné žádosti a jeho hlavním úkolem je ověřit, zda byly na pozemku uskutečněny zemědělské aktivity, k jejichž plnění se žadatel v žádosti zavázal. V roce 2026 se monitorují některé podmínky pro tato plošná opatření:

- Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)
- Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS)
- Celofaremní ekoplatba
- Ekoplatba na podporu pásového střídání plodin
- Ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami
- Malý zemědělec
- Doplnková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (CRISS)
- Mladý zemědělec
- Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO)
- Oblasti s přírodními omezeními (ANC)
- Ekologické zemědělství (EZ)
- Natura 2000 na zemědělské půdě

Všechny díly půdních bloků a zákresy plodin spadající pod výše zmíněná opatření vidí žadatel na portálu AMS, který je přidružený ke stávajícímu portálu farmáře. Výsledky monitoringu žadatel uvidí symbolikou semaforu, tedy červená = nesplnění podmínky, zelená = splnění podmínky a oranžová = rozhoduje se na základě geotagované fotografie a šedá = podmínka nebyla ještě vyhodnocena nebo byla vyhodnocena nejednoznačně. Právě v případě „oranžového pozemku“ dochází vždy nejčastěji k využití geotagovaných fotografií, tedy fotografií s jasným určením místa a času pořízení. V praxi bude žadatel pracovníkem SZIF požádán o vyfotografování předem daného pozemku žadatelem a zaslání fotografie přes k tomu určenou mobilní aplikaci SZIF GTFoto. Zasláním těchto geotagovaných fotografií může žadatel urychlit vyhodnocování monitoringu a předejít tak doplňující návštěvě inspektora.

AMS také žadateli umožňuje reagovat na výsledky monitoringu změnou nebo stažením žádosti (po celou dobu monitorovacího období) nebo doložením dodatečných důkazů ve chvíli, kdy výsledek monitoringu není dle žadatele v souladu s reálným stavem. Díky těmto možnostem se žadatel může vyhnout případnému snížení dotace.

3.3 Směnný kurz

Dotaci žadatel obdrží v českých korunách, a to podle kurzu uveřejněného v Úředním věstníku EU k poslednímu dni roku, který předchází roku, za který byla žádost o poskytnutí dotace podána.

Pro rok 2026 je pro přepočít sazby stanoven směnný kurz ve výši 24,237 CZK/EUR.

4 Žádost o zařazení do opatření ekologické zemědělství

4.1 Podání žádosti o zařazení

Žádost o zařazení do nového pětiletého závazku EZ může podat žadatel, který provozuje zemědělskou činnost, hospodaří v souladu se zákonem o ekologickém zemědělství a požaduje zařadit nejméně 0,5 ha zemědělské půdy.

Žádost je možné podat výhradně přes Portál farmáře a musí být podána nejpozději **do 15. května 2026** v rámci jednotné žádosti. Žadatel v žádosti o zařazení uvede výměru všech DPB obhospodařovaných v systému EZ, nebo přechodného EZ, její součástí je geoprostorová informace.

Kombinovatelnost

Opatření je možné kombinovat s dalšími dotacemi poskytovanými podle SP SZP.

Trvalý travní porost (T)

Opatření EZ se zemědělskou kulturou trvalý travní porost je na jednom DPB kombinovatelné s podopatřením **Ošetřování extenzivních travních porostů** podle NV 80, kde je samostatná platba pro DPB v NV 80 i NV 81.

Pokud žadatel zatravňuje DPB podle NV 80 (podopatření **Zatravňování orné půdy**) může být zařazen do opatření Ekologické zemědělství, ale platba se v rámci EZ na tento DPB neposkytne.

Pokud žadatel založí na zemědělské kultuře trvalý travní porost **Agrolesnický systém** podle NV 140, bude mu vyplacena dotace na EZ na celý DPB.

Standardní orná půda (R)

Je-li na DPB kombinováno EZ s titulem **Biopásy** podle NV 80, pak se na výměru biopásu neposkytne dotace na EZ. Na zbytek DPB, kde biopásy nejsou, se poskytne dotace po splnění podmínek NV 81 na EZ v plné výši.

Je-li na DPB kombinováno EZ s titulem **Druhově bohaté pokrytí orné půdy** podle NV 80, pak se na výměru druhově bohatého pokrytí neposkytne dotace na EZ.

Je-li na DPB kombinováno EZ s titulem **Ochrana čejky chocholaté** podle NV 80, pak se na výměru DPB neposkytne dotace na EZ.

Pokud žadatel založí na zemědělské kultuře standardní orná půda **Agrolesnický systém** podle NV 140, platba EZ nebude poskytnuta na ochranné pásy dřevin.

Nově je umožněn souběh Pěstování mezipločin podle NV 80 s opatřením Ekologické zemědělství, pro EZ byl stanoven odpočet ze sazby pro Pěstování mezipločin 10 EUR/ha.

Travní porost na orné půdě (G)

Pokud žadatel zatravňuje DPB v souladu s NV 80 (podopatření **Zatravňování orné půdy**), může být zařazen do opatření ekologické zemědělství, ale platba EZ se na něj neposkytne.

Pokud žadatel založí na zemědělské kultuře travní porost na orné půdě **Agrolesnický systém** podle NV 140, platba EZ nebude poskytnuta na ochranné pásy dřevin.

Dále je možný souběh **Integrované produkce zeleniny, víceletých plodin, jahodníku, brambor, ovoce, révy vinné a EZ, nikoliv však na jednom DPB.**

Poznámka

Integrovaná produkce je z pohledu ekologické legislativy konvencí, a tak pro souběh s ní platí stejné podmínky jako s konvenčním zemědělstvím. Plochy, kde je pěstováno ovoce nebo zelenina v IP, musí být jasně a účinně odděleny. Pro konvenční (IP) i EZ jednotku musí být vedeny samostatné evidence a látky pro IP (POR/hnojiva atd.) musí být skladovány odděleně od látek pro EZ. To samé platí pro produkci. Podmínky souběhu jsou stanoveny evropskou legislativou (čl. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848). Podle aktuálně platné legislativy ekologického zemědělství je možné pěstování rostlin různých odrůd, včetně ovoce a zeleniny, které lze snadno odlišit.

Informace k souběhům závazků jsou k dispozici na internetových stránkách www.mze.gov.cz:

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/casto-hledate/soubeh-ekologicke-a-konvenčni-produkce/pravidla-soubehu-ekologicke-a-konvenčni>

4.2 Změny v žádosti o zařazení

V období ode dne podání žádosti o zařazení do dne vydání rozhodnutí o zařazení žadatele nelze:

- do žádosti o zařazení doplnit další DPB,
- v žádosti o zařazení zvýšit výměru DPB.

Do pětiletého závazku je žadateli zařazována výměra, kterou uvedl v žádosti o zařazení. U žadatelů však může dojít v průběhu trvání závazku ke změně výměry. Žadatelé získávají nové hektary, a naopak dostávají výpovědi z nájmu a hektary ztrácejí. Aby změna výměry (ať již zvýšení nebo snížení) měla nějaký dopad na zařazení žadatele v opatření Ekologické zemědělství, musí se změna odrazit v LPIS a zároveň musí být podána žádost o změnu zařazení.

V rámci tohoto opatření SZIF nekontroluje právní důvody užívání pozemků a je jen na odpovědnosti žadatele, jakým způsobem zajistí, že bude užívat daný DPB po stanovenou dobu 5 let, a že jej jiný uživatel v průběhu tohoto období u tohoto DPB nevyřadí z LPIS.

4.2.1 Zvýšení výměry

Zvýšení zařazené výměry je možné do 35 % výměry zařazené v prvním roce pětiletého období. Žadatel podá na OPŽL do 15. 5. společně s jednotnou žádostí žádost o změnu zařazení (většinou společně se žádostí o poskytnutí dotace) a dále pokračuje v pětiletém období. Žádost o zvýšení zařazené výměry nelze podat v pátém roce trvání závazku.

Poznámka

- 1) Za navýšení zařazené výměry v pátém roce závazku se nepovažuje navýšení výměry dílu půdního bloku již zařazeného do opatření Ekologické zemědělství.
- 2) Za zvýšení zařazené výměry se nepovažuje zvýšení výměry dílu půdního bloku o plochu do velikosti 0,05 ha.

4.2.2 Snížení výměry

Za snížení výměry – tedy potenciální porušení pětiletého závazku – se obecně považuje každá situace, kdy žadatel přijde o jakoukoliv část DPB nebo celý DPB, který měl být v průběhu pětiletého období zařazený do opatření Ekologické zemědělství. To znamená, že nestačí např. ztrátu 2 ha v jednom DPB nahradit novými 2 ha v dosud neregistrovaném DPB – **vzájemné kompenzace nejsou možné!**

Snížení celkové zařazené výměry má s výjimkou níže uvedených případů vždy za následek vrácení dosud poskytnutých dotací na snížovanou výměru od počátku příslušného pětiletého období, ve kterém je daný DPB zařazen.

Je-li DPB dotčen změnou výměry jen částečně, vratka se vztahuje vždy jen na sníženou výměru, nikoliv na celý DPB. Pokud žadatel neupraví podáním žádosti o změnu zařazení DPB v případě, že dojde ke ztrátě DPB nebo jeho části a tato ztráta vede k zahájení řízení o vrácení dotace, je SZIF oprávněn upravit žadateli zařazení tak, aby neobsahovalo DPB, které již na sebe žadatel v LPIS nemá evidované.

Na snížení výměry může mít jakýkoliv důvod – např. výpověď z nájmu a změnu uživatele nebo zjištění, že DPB je ve skutečnosti obhospodařován díky pokročilému rozšiřujícímu se náletu v menší výměře než v té, která je uvedena v LPIS.

Poznámka

Za snížení zařazené výměry se nepovažuje snížení výměry dílu půdního bloku o plochu do velikosti 0,05 ha.

Vrácení dotace se neuplatní, je-li snížení výměry důsledkem:

- **restituce** podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v platném znění,
- **majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi** podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), ve znění nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 177/2013 Sb.,
- **pozemkové úpravy** podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., v platném znění,
- **zásahu vyšší moci** (čl. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116,
- **odnětí nebo omezení vlastnického práva pro stavby nebo opatření ve veřejném zájmu** např. podle zákona č. 283/2021 Sb. (stavební zákon), zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákona 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- **pozbytí užívání pozemku v LPIS, nejvýše však do 25 % celkové výměry zemědělské půdy, zařazené v prvním roce závazku.**

V případě snížení výměry, které spadá do výše zmíněných pardonovaných případů, SZIF poskytne dotaci jen za ty kalendářní roky, ve kterých žadatel měl daný DPB registrován v LPIS a splnil všechny podmínky opatření Ekologické zemědělství. Jestliže došlo ke snížení výměry v průběhu kalendářního roku, SZIF poskytne poměrnou část dotace za období, kdy měl žadatel DPB evidován v LPIS nebo za období, které končí dnem, kdy nastal zásah vyšší moci nebo

jiná výše popsaná mimořádná událost. Pokud žadatel neměl DPB v kalendářním roce evidovaný v LPIS k datu podání žádosti o poskytnutí dotace, poměrná výše dotace se neposkytne.

Žádost o snížení výměry podává žadatel SZIF společně s jednotnou žádostí nejpozději do 15. 5. příslušného kalendářního roku.

Žádost o změnu zařazení podanou po lhůtě SZIF zamítne. Tato lhůta neplatí v případě oznámení zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností (OVM).

V žádosti o poskytnutí dotace uvádí žadatel již aktuální výměru DPB po snížení, popřípadě neuvádí DPB, došlo-li k jeho ztrátě.

Při snížení výměry o veškerou zařazenou výměru SZIF rozhodne o vyřazení žadatele z opatření Ekologické zemědělství se všemi důsledky plynoucími z porušení pětiletého závazku (vrácení dotace).

4.2.3 Dobrovolné ukončení závazku

Žadatel se v průběhu pětiletého závazku může rozhodnout ukončit tento závazek a požádat SZIF o vyřazení z opatření Ekologické zemědělství. Porušení pětiletého závazku bude SZIF sankcionovat vrácením poskytnuté dotace od počátku pětiletého období, pokud žadatel neuplatňuje na celou výměru zařazenou v opatření Ekologické zemědělství některý z pardonovaných důvodů (viz příloha č. 1 k této metodice) vztahujících se ke snížení zařazené výměry.

Žádost o vyřazení je žadateli umožněno podat kdykoli během roku. Podá-li tedy žadatel žádost o snížení zařazené výměry, ve které snižuje výměru zemědělské půdy zařazené do opatření ekologické zemědělství o veškerou zařazenou výměru, nebo požádá-li žadatel o vyřazení z opatření ekologické zemědělství, rozhodne Fond o vyřazení žadatele z opatření ekologické zemědělství kdykoliv v průběhu roku.

4.3 Přejedání z AEKO do opatření EZ

Pro převod závazku z podopatření Integrovaná produkce ovoce, Integrovaná produkce révy vinné nebo Integrovaná produkce zeleniny, jahodníku a brambor uzavřeného podle NV 80 do závazku v opatření Ekologické zemědělství **musí žadatel podat novou žádost o zařazení v termínu do 15. května příslušného kalendářního roku.** Pokud dojde k přechodu z AEKO-IP do EZ, je závazek ukončen bez sankcí.

4.4 Převod závazku mezi subjekty

Dojde-li v průběhu závazku EZ ke změně osoby žadatele, převodu obchodního (zemědělského) závodu původního žadatele (převodce), **musí být tato skutečnost nabyvatelem oznámena prostřednictvím Portálu farmáře (PF).** Žadatelem se stává nabyvatel, na kterého tak přecházejí veškerá práva a povinnosti převodce v souvislosti s Jednotnou žádostí a závazkem EZ. Ohlášení o převodu obchodního (zemědělského) závodu musí být doplněno písemným závazkem nabyvatele, že bude v plném rozsahu pokračovat v plnění podmínek opatření EZ.

Společným znakem těchto případů, kdy je povolen převod závazku, je písemný závazek nabyvatele, že bude pokračovat v plném rozsahu v plnění podmínek opatření EZ. V praxi to znamená, že nelze např. při ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby vybrat pouze „lukrativní“ půdní bloky a na nich pokračovat v plnění závazků – je nutné se zavázat v pokračování na všech DPB zařazených fyzickou osobou do opatření EZ. Jedinou výjimkou je převod části obchodního závodu, v takovém případě část DPB zůstane původnímu žadateli a část přejde na nabyvatele. Rozsah převedených závazků musí být přesně definován ve smlouvě o prodeji části obchodního závodu.

Změna žadatele, převod obchodního (zemědělského) závodu je povolen v případě:

- **Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby z důvodu zdravotní nezpůsobilosti (dlouhodobá pracovní neschopnost) – zemědělský závod nepřebírá žádný jiný subjekt**

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení ukončení zemědělské činnosti bez nástupce.
- b) Doklad prokazující ukončení zemědělské činnosti žadatele.
- c) Potvrzení o vynětí žadatele z LPIS.
- d) Dokumenty prokazující zdravotní nezpůsobilost (např. lékařská zpráva, ve které bude lékařem potvrzeno, že žadatel není ze zdravotních důvodů, nadále schopen vykonávat zemědělskou činnost).

- **Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby – zemědělský závod přebírá jiný subjekt**

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení ukončení zemědělské činnosti s převzetím zemědělského závodu.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Doklad prokazující ukončení zemědělské činnosti žadatele.
- e) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- f) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.

- **Změna žadatele u právnických osob z důvodu jejich přeměny (např. splynutí, sloučení, převod jmění na společnost, rozdělení společnosti, zánik právnické osoby bez likvidace aj.)**

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- e) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- f) Doklady prokazující změnu společnosti (např. notářský zápis včetně výpisu z obchodního rejstříku s vyznačenou změnou aj.).

- **Převod (koupě či pacht) celého zemědělského závodu – žádost jako celek bude převedena na nového žadatele**

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- e) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- f) Doklady prokazující převod závodu (smlouvy uzavřené v souladu s § 2175 až 2183, § 2332 až 2344, § 2349 až 2357 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“).

- **Převod (koupě či pacht) části zemědělského závodu – na nového žadatele bude převedena část žádosti, část žádosti si ponechá původní žadatel**

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.

- c) Prohlášení původního žadatele o plnění závazku na zbývajících DPB.
- d) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- e) Vyplněná deklarace DPB, která obsahuje údaje o DPB, které byly převedeny v rámci převodu z žadatele na navývatele (dle posledních pravomocných rozhodnutí převodce v rámci opatření EZ).
- f) Potvrzení o ukončení užívání předmětných DPB žadatelem v LPIS.
- g) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- h) Doklady prokazující převod části závodu (smlouvy uzavřené v souladu s § 2175 až 2183, § 2332 až 2344, § 2349 až 2357 NOZ).

DŮLEŽITÉ

- a) **Nelze provést převod vlastnictví zemědělského závodu mezi manžely, kdy závod spadá do společného jmění manželů.**
- b) **Nelze provést převod vlastnictví zemědělského závodu mezi subjekty, které mají mezi sebou k zemědělské činnosti uzavřenu smlouvu o společnosti (§ 2716 NOZ).**

▪ Úmrtí žadatele (vyšší moc)

Podklady oznámení v případě, že zemědělský závod přebírá nový žadatel:

- a) Ohlášení vyšší moci – úmrtí.
- b) Úmrtní list žadatele.
- c) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- d) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- e) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- f) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- g) Dokumenty dokládající právní nárok na převzetí zemědělského závodu, a to:
 - rozhodnutí příslušného soudu o dědictví po zemřelém, ve kterém je ustanoven dědic zemědělského závodu, nebo
 - listina prokazující povolání vykonavatele závěti nebo listina prokazující povolání správce pozůstalosti nebo usnesení příslušného soudu o jmenování správce pozůstalosti nebo části pozůstalosti zahrnující zemědělský závod, nebo
 - potvrzení notáře o okruhu dědiců a plné moci všech ostatních dědiců/souhlas všech ostatních dědiců pro jednoho z nich k převzetí zemědělského závodu a s vyplacením dotací nebo
 - potvrzení notáře o okruhu dědiců a plné moci ostatních dědiců/souhlas ostatních dědiců pro jiný subjekt k převzetí zemědělského závodu.

Podklady oznámení v případě, že zemědělský závod zaniká – bez nástupce:

- a) Ohlášení vyšší moci – úmrtí.
- b) Úmrtní list žadatele.
- c) Identifikační údaje právního nástupce (včetně bankovního spojení).
- d) Dokumenty prokazující právní nárok k podání ohlášení, a to:
 - rozhodnutí soudu o dědictví po zemřelém, nebo
 - listina prokazující povolání správce pozůstalosti nebo usnesení soudu o jmenování správce pozůstalosti nebo části pozůstalosti zahrnující zemědělský závod, příp. listina prokazující povolání vykonavatele závěti nebo
 - potvrzení notáře o okruhu dědiců a plné moci všech ostatních dědiců pro jednoho z nich ve věci dokončení správních řízení o žádostech původního žadatele a jejich souhlas s vyplacením příslušných dotací ohlašovatelí/novému žadateli.
- e) příp. Ohlášení stažení žádosti – pouze v případě, že nebyly před smrtí žadatele splněny podmínky pro poskytnutí dotace.

Za doklad o ukončení podnikání se považuje:

- potvrzení o výmazu žadatele z evidence zemědělského podnikatele (EZP).

Pokud není možné doložit doklad o ukončení zemědělské činnosti z důvodu prodlevy vydání příslušného rozhodnutí, doloží původní žadatel čestné prohlášení o ukončení zemědělské činnosti, ke kterému doloží kopii podání

žádosti o vyřazení z EZP s podacím razítkem příslušného úřadu. Neprodleně po vydání potvrzení o vyřazení z EZP jej předloží SZIF.

Ve výše uvedených případech převodu závazku převodce žádnou dosud poskytnutou dotaci nevrací.

Pokud dochází k převodu závazku na nabyvatele, který má již závazek v opatření EZ, dochází ke sloučení zařazení převodce se zařazením nabyvatele podle následujících principů:

- není povolen souběh různých pětiletých období,
- u opatření EZ musí dojít k synchronizaci pětiletého období, která je prováděna takto:
 - nabyvatel přibere ke svému původnímu závazku DPB, které byly oproti závazku nabyvatele zařazeny do opatření EZ později a které představují více než 35 % původně zařazené výměry nabyvatele, SZIF pak nabyvateli vydá nové rozhodnutí o změně zařazení se souhrnnou výměrou na období počínající kalendářním rokem, v němž byly zařazeny nově nabyté DPB,
 - v jiném případě souběhu různých pětiletých období se výsledné období shoduje s obdobím, v němž byl nabyvatel dosud zařazen.

Současně s převodem nebo přechodem závazku dochází k převodu limitu pro navýšení (35 %) a limitu pro snížení z důvodu pozbytí užívání pozemku (25 %). Tyto limity se rozdělují mezi nabyvatele a převodce poměrně podle toho, v jakém poměru dochází k převodu závazku (tj. jestli převodci zůstává část závazku nebo se celý závazek převádí na nabyvatele).

Příklad:

Převodce má zařazeno 100 ha, přičemž z limitu navýšení 35 ha (35 %) již vyčerpal 5 ha (může zvýšit výměru ještě o 30 ha) a limit na snížení z důvodu pozbytí užívání v evidenci půdy ještě nečerpal (má tedy možnost snížit výměru o 25 ha). Nabyvatel má zařazeno rovněž 100 ha a v rámci limitu navýšení (35 ha) a snížení (25 ha) ještě nic nečerpal. Dochází k převodu 50 ha, což je polovina výměry převodce. Rovněž limity převodce se dělí na polovinu. Po provedení převodu bude mít převodce s výměrou 50 ha možnost zvýšit výměru v rámci limitu 35 % o 15 ha a snížit výměru v rámci pardonovaného důvodu pozbytí užívání pozemku o 12,5 ha. Nabyvatel s výměrou 150 ha bude mít možnost zvýšit výměru v rámci limitu 35 % o 50 ha a snížit výměru v rámci pardonovaného důvodu pozbytí právního důvodu užívání pozemku o 37,5 ha.

Dojde-li po provedení převodu části závazku ke snížení výměry či porušení podmínek v opatření EZ a na základě toho je vydáno rozhodnutí o vrácení poskytnuté dotace, nese převodce plnou odpovědnost za ponechanou výměru a nabyvatel plnou odpovědnost za nabytou výměru. V případě že nabyvatel přebírá celý závazek v opatření EZ, nese i odpovědnost za případné vrácení dotace vztahující se k období, kdy byl příjemcem této dotace převodce.

Pro převod závazku v opatření EZ platí, že převod hospodářských zvířat v Integrovaném zemědělském registru (IZR) z převodce na nabyvatele musí být uskutečněn s účinností 15 dnů přede dnem nebo po dni, kdy došlo v LPIS k převodu DPB. V této době se nedodržení intenzity chovu hospodářských zvířat nepovažuje za nedodržení podmínek daných NV 81.

5 Žádost o poskytnutí dotace

5.1 Podání žádosti o poskytnutí dotace

Žádost o poskytnutí dotace podá žadatel pro příslušný kalendářní rok (k dispozici na <https://szif.gov.cz/>) do **15. 5. 2026**. Žádost o poskytnutí dotace se podává **v rámci tzv. Jednotné žádosti (JŽ) přes Portál farmáře**, přičemž **žádost o dotaci na ekologické zemědělství je řešena samostatnou přílohou (deklarací)**.

Jestliže žadatel podá žádost o poskytnutí dotace po 15. 5. 2026, avšak stihne ji podat do 25 kalendářních dnů po této lhůtě, nárok na dotaci neztratí. V tomto případě se na příslušný kalendářní rok poskytne dotace snížená o 1 % z celkového nároku na dotaci za každý pracovní den, o který byla žádost o poskytnutí dotace podána po stanovené lhůtě. Snížení dotace se však neprovede, prokáže-li žadatel SZIF, že k pozdnímu podání žádosti o poskytnutí dotace došlo v důsledku zásahu vyšší moci.

5.2 Náležitosti žádosti

V rámci JŽ je vždy nutné uvést veškerou výměru zemědělské půdy, kterou má žadatel k dispozici a která musí být vedena v LPIS. Tzn., že i ten žadatel, který nebude žádat o BISS, ale bude žádat o poskytnutí platby v rámci opatření EZ, **uvede veškeré pozemky, které má k dispozici**, a to do „Deklarace zemědělské půdy“.

V případě nedodržení této povinnosti je platba snížena v závislosti na míře porušení. Je-li rozdíl mezi celkovou plochou deklarovanou a výměrou zjištěnou:

- vyšší než 3 % ale nižší nebo roven 4 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 1 %,
- vyšší než 4 % ale nižší nebo roven 5 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 2 %,
- vyšší než 5 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 3 %.

Nedílnou součástí žádosti o poskytnutí dotace je:

- **geoprostorová informace**, jejíž součástí je mapa, na které jsou viditelné DPB, na které lze žádat o dotaci. Předtisková aplikace provádí kontrolu provedeního zákresu vůči výměře deklarované v žádosti. Žadatel proto může být při vyplňování údajů do žádosti upozorněn na případné nesrovnalosti,
- **prohlášení žadatele o tom, že se zavazuje dodržovat pravidla podmíněnosti po celý kalendářní rok na veškerých obhospodařovaných půdách,**
- **platný doklad prokazující právní subjektivitu žadatele** – tato příloha je povinná pouze pro právnické osoby, které nejsou zapsány v obchodním rejstříku. Předkládají se originály těchto dokladů či jejich ověřené kopie (ne starší než 3 měsíce).

Poznámka

Zákresy pro jednotlivá opatření a zákresy plodin – Žádost o dotaci na plošná opatření v rámci Jednotné žádosti musí být podána prostřednictvím geoprostorového formuláře, jak stanoví čl. 8 nařízení Komise (EU) č. 2022/1173. V aplikaci LPIS pro přípravu Jednotné žádosti si žadatel připraví zákresy užívaných ploch (včetně zákresů plodin), na které bude požadovat dotaci. Připravenou datovou sadu, odpovídající geoprostorové podobě žádosti, žadatel odešle na Portál farmáře SZIF, kde si připravená data vygeneruje do formuláře Jednotné žádosti, který následně prostřednictvím Portálu farmáře podá.

! V rámci deklarace není nutné uvádět, zdali se jednotlivý DPB nachází v režimu přechodného období (PO) nebo certifikovaného EZ. Tuto informaci bude vyhodnocovat SZIF při administraci výplat dotací.

V žádosti o dotaci uvede žadatel u každého DPB druh zemědělské kultury, na který požaduje dotaci. Tato zemědělská kultura musí být vedena **minimálně ode dne podání žádosti o dotaci do 31. prosince příslušného kalendářního roku v LPIS**. Pokud v průběhu roku dojde ke změně zemědělské kultury, **dotace se neposkytne** (např. pokud žadatel na podzim zakládá ovocný sad výsadbou na orné půdě, nelze tento rok žádat o poskytnutí dotace na ornou půdu, neboť v průběhu roku dojde ke změně zemědělské kultury v LPIS na ovocný sad).

Za nesplnění podmínek se nepovažuje, dojde-li ke změně zemědělské kultury z travního porostu (G) na trvalý travní porost (T), nebo z kultury travní porost (G) na kulturu orná půda (R) po 31. 8. příslušného kalendářního roku nebo dojde-li ke změně kultury z dotačního titulu Pěstování víceletých pícnin na orné půdě (R) na travní porost (G) po 15. 7. příslušného kalendářního roku. V tomto případě je dotace poskytnuta, pokud žadatel nepodá změnovou žádost na SZIF. V případě, že dojde k **vykloučení** ovocného sadu, chmelnice nebo vinice, dotace nebude poskytnuta, nicméně výměra vykloučených DPB nebude sankcionována podle zákona o SZIF (předeklarace).

V ostatních případech je tedy možné, tak aby to nebylo považováno za porušení, provádět v příslušném kalendářním roce **změnu zemědělské kultury** pouze v období **od 1. ledna do termínu podání žádosti o dotaci**.

5.3 Změny v žádosti o poskytnutí dotace

Pokud nastane změna údajů uvedených v žádosti o poskytnutí dotace, je každý žadatel povinen tuto změnu nahlásit SZIF, a to prostřednictvím Portálu farmáře.

Provedením a nahlášením změn v LPIS se žadateli neprovádí automaticky změna žádosti o poskytnutí dotace! Naopak mu provedením změny v LPIS, která se týkala DPB uvedených v žádosti o poskytnutí dotace, vzniká povinnost změnu žádosti ohlásit SZIF. Pokud žadatel nenahlásí změnu žádosti o poskytnutí dotace, vystavuje se možnosti udělení sankce, neboť k neprodlenému hlášení změn SZIF se zavazuje v prohlášení při podání žádosti.

Poznámka

Změna žádosti o poskytnutí dotace se nepodává:

- při změně zemědělské kultury z travního porostu (G) na trvalý travní porost (T) pokud ke změně dojde po 31. 8.,
- při změně zemědělské kultury z travního porostu (G) na ornou půdu (R) pokud ke změně dojde po 31. 8.
- při změně zemědělské kultury z dotačního titulu Pěstování víceletých pícnin na orné půdě (R) na travní porost (G) pokud ke změně dojde po 15. 7.

Změnu identifikačních údajů v žádosti o poskytnutí dotace lze provádět kdykoliv po podání žádosti. Tuto změnu provádí žadatel pomocí formuláře „Oznámení o změně bankovního spojení/ kontaktních údajů“ nebo na formuláři o změně žádosti o poskytnutí dotace, kde specifikuje v záhlaví formuláře, o jakou změnu se jedná (např. změna identifikačních údajů – bankovní účet atd.). Žádost o změnu identifikačních údajů musí být doložena nezbytnými doklady prokazujícími změnu.

Pokud je žadatel evidován v základním registru veřejné správy spravovaném Ministerstvem vnitra ČR není nutné žádost podávat při změně jména, příjmení / názvu firmy či změně adresy trvalého bydliště / sídla firmy.

Změnu údajů o DPB ve smyslu snižování výměry či stažení DPB (týká se i stažení celé žádosti) lze provádět kdykoliv do vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace, pokud žadatel nebyl informován o plánované fyzické kontrole na místě.

Změnu údajů o DPB ve smyslu zvyšování výměry či přidání DPB lze bez sankce provádět pouze do 31. 5. daného kalendářního roku a se sankcí 1 % za každý pracovní den maximálně 25 kalendářních dnů po termínu pro podání žádosti (15. 5. 2026). Poté jsou všechny změny ve smyslu zvyšování výměry či přidání DPB (včetně výměny DPB) vyloučeny.

Změnu údajů o DPB ve smyslu jiné změny, než která se týká výměry, tj. změna zemědělské kultury je žadatel povinen neprodleně ohlásit a příslušné OPŽL. V případě změny kultury je žadatel povinen stáhnout daný DPB z žádosti o poskytnutí dotace.

5.4 Výpočet dotace

Výši dotace při uplatňování opatření EZ vypočte SZIF jako součin výměry, na kterou je poskytována dotace v rámci příslušné zemědělské kultury a stanovené sazby pro příslušnou zemědělskou kulturu v režimu přechodného období nebo ekologické produkce.

Dotace se poskytuje v Kč podle směnného kurzu, který je uveřejněn v posledním Úředním věstníku Evropské unie ke dni 31. prosince kalendářního roku předcházejícímu roku, za který se dotace poskytuje. Není-li k tomuto datu směnný kurz stanoven, použije se nejbližší předcházející směnný kurz.

Pro rok 2026 je platný směnný kurz 24,237 CZK/EUR.

Při výpočtu dotace se použije matematické zaokrouhlování na 2 desetinná místa. Výše sazby pro jednotlivé druhy zemědělské kultury je uvedena v následující tabulce č. 1.

Tabulka č. 1:

Druh zemědělské kultury	Hospodaření	Výše sazby v EUR/ha	
		Přechodné období	Ekologická produkce
Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	106	100
Orná půda	Pěstování zeleniny, speciálních bylin nad 6 ha celkové výměry	780	760
	Pěstování zeleniny, speciálních bylin do 6 ha celkové výměry	1 294	1 251
	Pěstování víceletých píceňin	205	180
	Pěstování trav na semeno	205	180
	Pěstování ostatních plodin	343	246
	Pěstování jahodníku	780	760
	Travní porost na orné půdě	205	180
Trvalá kultura	Ovocný sad – intenzivní	896	850
	Ovocný sad – ostatní	536	510
	Vinice	900	847
	Doplňková platba – vinice	248	248
	Chmelnice	900	847

Poznámka

Zvýšenou sazbu dotace pro zemědělce, kteří pěstují podporovanou zeleninu a speciální byliny (RZB) je možné využít v případě, že žadatel pěstuje tyto podporované plodiny na výměře do 6 ha. Pokud má žadatel další hektary s jinou zem. kulturou, nebo žádá na jiný dotační titul v rámci standardní orné půdy, je také možné využít tuto zvýšenou sazbu dotace.

Vyšší sazbu dotace pro pěstování zeleniny a speciálních bylin na standardní orné půdě je možné dostat i v následujícím případě: Žadatel hospodaří celkem na 125 ha zem. půdy, z toho 25 ha tvoří zem. kultura standardní orná půda (R) a 100 ha trvalý travní porost. Na 20 ha zem. kultury R pěstuje žadatel ostatní plodiny např. pšenici (dotační titul ROP – Pěstování ostatních plodin) a na zbylých 5ti ha pěstuje podporovanou zeleninu a spec. byliny (dotační titul RZB – Pěstování zeleniny a spec. bylin) s vyšší sazbou dotace.

- Dotace na trvalý travní porost se sníží o 34 EUR/ha, pokud se DPB nachází na území národního parku, na území 1. zóny chráněné krajinné oblasti dusičnany nebo ve zranitelné oblasti na území vymezeném podle § 7 odst. 11 věty první, nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (tj. s hlavní půdní jednotkou 65 až 76), kde nebylo meliorováno.

Poznámka

Pokud se DPB nachází na území národního parku, nebo na území 1. zóny chráněné krajinné oblasti jen z části, dotace se sníží jen na této části DPB. Na území národního parku se snížení neuplatní v případě, že žadatel prokáže, že se díl půdního bloku nachází v zastavěném území nebo zastavitelné ploše obce. V případě zranitelných oblastí se dotace snižuje na výměře celého DPB, jestliže se ve výše specifikované oblasti nachází více jak 50 % výměry DPB. Pokud se ve zranitelné oblasti nachází nižší podíl výměry, snížení dotace se neuplatní.

- Dotace se neposkytne na DPB na trvalý travní porost, standardní ornou půdu a travní porost na orné půdě, jde-li o DPB, na který je zároveň podána žádost o dotaci v rámci podopatření zatravňování orné půdy podle NV 80.
- Dotace se neposkytne na plochu standardní orné půdy:
 - na které je založena plocha biopásu, pokud jde o DPB, na který je zároveň podána žádost o dotaci v rámci podopatření biopásy podle NV 80,
 - pokud jde o DPB, na který je zároveň podána žádost o dotaci v rámci podopatření ochrana čejky chocholaté podle NV 80,
 - na které je založena směs s druhově bohatým pokrytím, pokud jde od DPB, na který je zároveň podána žádost o dotaci v rámci podopatření druhově bohaté pokrytí orné půdy podle NV 80,
 - na které je deklarován ochranný pás podle nařízení vlády upravujícího podmínky poskytování přímých plateb, včetně ochranných pásů pro agrolesnický systém podle NV 140.
- V případě, že žadatel **na daném DPB nebo jeho části prokáže, že pěstoval víceleté pícniny v rámci dotačního titulu Pěstování víceletých pícnin (RVP), jako uznaný množitelský porost** podle § 4 zákona o oběhu osiva a sadby, bude pro výpočet dotace pro **PO** použita **sazba 343 EUR/ha**, nebo v případě dotace pro režim EZ bude použita **sazba 246 EUR/ha**, jako pro dotační titul Pěstování ostatních plodin (ROP).
- V případě, že dojde v daném kalendářním roce k vykloučení ovocného sadu, vinice nebo chmelnice, dotace se na vykloučenou plochu neposkytne.
- **Dotace se neposkytne na DPB, který se nachází na území hlavního města Prahy.**
- Dotace se neposkytne na část DPB, na které byl uplatněn postup podle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství, tzn. část DPB, u které nebyla aktualizována změna v evidenci půdy z důvodu shledání údajů v ohlášení změny nepravdivými, nebo nedoložil-li uživatel písemnou dohodu nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy.

5.5 Zákresy pro jednotlivá opatření a zákresy plodin

Žádost o dotaci na plošná opatření v rámci Jednotné žádosti musí být podána prostřednictvím geoprostorového formuláře, jak stanoví čl. 8 nařízení Komise (EU) č. 2022/1173.

V aplikaci LPIS pro přípravu Jednotné žádosti si žadatel připraví zákresy užívaných ploch (včetně zákresů plodin), na které bude požadovat dotaci. Připravenou datovou sadu, odpovídající geoprostorové podobě žádosti, žadatel odešle na Portál farmáře SZIF, kde si připravená data vygeneruje do formuláře Jednotné žádosti, který následně prostřednictvím Portálu farmáře podá.

6 Sankční systém EZ

V EZ je zaveden sankční systém zohledňující nejen závažnost porušení, ale i opakování porušení podmínky.

6.1 Výše udělovaných sankcí

Za první porušení podmínek EZ jsou v závislosti na konkrétním porušení uplatňovány následující sankce:

- snížení dotace v roce, kdy k porušení došlo o
 - 3 %
 - 10 %
 - 25 %
 - 50 %,
- neposkytnutí dotace v roce, kdy k porušení podmínky došlo,
- vyřazení žadatele z příslušného titulu, příp. vyřazení DPB a vrácení veškerých poskytnutých dotací.

Poznámka

Při uložení pravomocné pokuty podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, v platném znění je žadateli snížena dotace v rámci celého opatření Ekologické zemědělství podle finanční výše uložené pokuty. Sankce jsou uvedeny v následující tabulce č. 2.

Snížení dotace se neprovede, pokud byla pravomocná pokuta udělena za porušení § 23 zákona o ekologickém zemědělství.

Tabulka č. 2:

Výše pokuty dle zákona č. 242/2000 Sb.	Sankce
do 5 000 Kč včetně	3 %
nad 5 000 Kč do 10 000 Kč včetně	10 %
nad 10 000 Kč do 25 000 Kč včetně	25 %
nad 25 000 Kč do 70 000 Kč včetně	50 %
nad 70 000 Kč do 1 000 000 Kč včetně	Neposkytnutí dotace

K vyřazení žadatele z příslušného titulu, příp. vyřazení DPB a vrácení veškerých poskytnutých dotací přistoupí SZIF, pokud došlo v průběhu trvání závazku žadateli zrušena registrace v systému EZ podle zákona o ekologickém zemědělství. Na základě vyřazení žadatele z opatření EZ rozhodne SZIF o vrácení dotace poskytnuté od počátku příslušného pětiletého období.

Výše udělovaných sankcí za první porušení je uvedena u každé z podmínek v podrobném popisu podmínek provádění jednotlivých titulů v kapitole 8.

6.2 Princip opakování

V případě že SZIF u žadatele zjistí opakované porušení stejné podmínky ve více letech v průběhu trvání závazku, pak je sankce uplatňovaná za každé opakované porušení navýšena vždy o jednu úroveň za každé opakované porušení.

Příklad:

Žadatel zařazený v podopatření IP ovoce v prvním roce závazku nesplní podmínku provádění prosvětlovacího řezu korun ovocných stromů. Fond žadateli po zjištění nesplnění této podmínky sníží dotaci v prvním roce o 3 %. Ve třetím roce závazku žadatel opět nesplní podmínku prosvětlovacího řezu korun ovocných stromů. Nesplnění stejné podmínky vícekrát po sobě v průběhu trvání závazku Fond vyhodnotí jako opakované porušení dané podmínky a žadateli sníží za tento třetí rok dotaci o 10 %. Pokud by žadatel podmínku nesplnil i v následujícím roce, pak by mu byla dotace snížena již o 25 %.

Žadateli takto může být zvyšováno procentuální snížení dotace. Pokud již žadatel dosáhl úrovně snížení dotace o 50 %, pak je mu za následující opakované nesplnění podmínky udělena sankce neposkytnutí dotace v roce, kdy bylo toto opakované porušení zjištěno.

Maximální sankcí udělovanou v rámci principu opakování je neposkytnutí dotace v kalendářním roce, kdy k porušení došlo.

Za opakování porušení se nepovažuje opakované zjištění porušení jedné a té samé podmínky v jednom kalendářním roce.

6.3 Vrácení dotace

SZIF na základě zjištění vedoucího k vrácení dotace zahájí řízení o vratce. Žadatel obdrží ze SZIF písemné „Zahájení řízení o vrácení dotace“, ve kterém jsou uvedeny všechny podklady, které k zahájení řízení SZIF vedly. V tomto dokumentu je také napsáno, ve kterém dni může žadatel nahlédnout do spisu a případně doložit další dokumenty, které mohou mít vliv na výši vratky. SZIF poté vydá rozhodnutí o vratce. Ode dne podání rozhodnutí o vratce žadateli běží období 60 dnů, po které může dotaci vrátit, aniž by mu bylo počítáno penále z prodlení. Od 61. dne po podání rozhodnutí o vratce do vrácení předepsané částky na účty SZIF běží žadateli doba, za kterou se počítá penále. Penále se počítá jako 1 promile z dlužné částky za den. Penále nesmí činit více než je výše předepsané částky k vrácení. Žadatel vrací dotaci na účty SZIF uvedené v zahájení řízení, příp. v rozhodnutí o vratce. Proti rozhodnutí o vrácení dotace se žadatel může odvolat do 15 dnů od jeho podání.

Odvolání nemá odkladný účinek, nemá tak vliv na lhůty pro počítání penále!

Vrácení dotace se vztahuje zpětně vždy k počátku období závazku, maximálně tedy na pět let.

SZIF může v případě uložení povinnosti vrátit neoprávněně vyplacenou dotaci, uzavřít s žadatelem dohodu o splátkách. O této možnosti se může žadatel informovat na SZIF.

6.4 Zásah vyšší moci, mimořádných okolností

Jestliže žadatel poruší podmínky pro poskytnutí dotace v důsledku zásahu vyšší moci nebo mimořádné okolnosti a tento zásah řádně prokáže SZIF, neuplatní se vůči tomuto žadateli žádná sankce, a to za podmínky, že zásah vyšší moci nebo mimořádné okolnosti podá přes Portál farmáře nejpozději do 15 pracovních dnů ode dne, kdy tak může učinit.

Oznámení podá prostřednictvím formuláře „Ohlášení vyšší moci – výjimečných okolností“ dostupného na Portálu farmáře. Spolu s tímto oznámením musí doložit příslušné doklady, prokazující mimořádnou okolnost nebo zásah vyšší moci – viz níže.

Za tolerovatelné případy zásahu vyšší moci a mimořádných okolností se podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, v platném znění považují zejména:

- úmrtí žadatele,
- dlouhodobá pracovní neschopnost žadatele,
- vážná přírodní katastrofa, která významně zasáhne zemědělský závod,
- náhodné zničení chovatelských budov zemědělského závodu určených k chovu zvířat,
- epizootie nebo choroba rostlin postihující všechna hospodářská zvířata nebo plodiny žadatele nebo jejich část,
- vyvlastnění celého zemědělského závodu nebo jeho velké části, pokud nemohlo být předvídáno v den přijetí závazku nebo podání žádosti.

Za další mimořádné okolnosti se považují:

- uplatnění veřejného zájmu na pozemcích, které jsou předmětem dotace a změna využití území v rámci územního plánování, přičemž žadatel nemohl předvídat tuto skutečnost při přijetí závazku nebo při podání žádosti,
- zřízení veřejně prospěšné stavby dle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- restituce – změna uživatele pozemku v rámci restituce majetku v souladu se zákonem č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- církevní restituce dle zákona č. 428/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- vrácení historického majetku obci – změna uživatele v rámci vrácení historického majetku obci dle zákona č. 172/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- pozemkové úpravy – změna uživatele pozemku v rámci pozemkové úpravy dle zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 3: Přehled dokladů předkládaných při prokazování vyšší moci a mimořádných okolností

Případy vyšší moci, mimořádných okolností	Doklady žadatele prokazující vyšší moc, mimořádné okolnosti
Dlouhodobá pracovní neschopnost žadatele.	- Potvrzení lékaře. - Nutné je uvést důvod podání Ohlášení (porušení, některé povinnosti plynoucí z dané legislativní normy).
Vyvlastnění celého zemědělského závo- du nebo jeho velké části, pokud toto vy- vlastnění nemohlo být předvídáno v den přijetí závazku nebo podání žádosti. Uplatnění veřejného zájmu na pozem- cích, které jsou předmětem dotace a změ- na využití území v rámci územního plá- nování, přičemž <u>žadatel nemohl předvídat</u> <u>tuto skutečnost při přijetí závazku nebo</u> <u>při podání žádosti.</u> Zřízení veřejně prospěšné stavby podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozděj- ších předpisů.	- Potvrzení vyvlastňovacího úřadu (tj. obecního úřadu s rozšířenou působností nebo magistrátu statutárního města) o vyvlastnění pozemku (včetně čj., data vydání a data nabytí právní moci rozhodnutí, parcelního čísla pozemku a katastrálního území) nebo rozhodnutí příslušného vyvlastňovacího úřadu o vyvlastnění pozemku. - Potvrzení OPŽL, z kterého bude zřejmé, kterému DPB odpovídá dotčený vyvlastněný pozemek. - Srovnávací tabulka DPB a parcel. <i>Doložení dokladů bude vždy řešeno individuálně.</i>
Vážné poškození nebo úplné zničení založeného porostu biotickými činite- li bez zavinění příjemce dotace, která významně zasáhne zemědělský závod (např. okus stromků, rozrytí DPB divoký- mi prasaty, poškození porostu hrabošem polním apod.)	Poškození stromů okusem: - Zpráva lesního hospodáře. - Kontrola na místě prostřednictvím OPŽL (Protokol o kontrole sku- tečného stavu porostu či budov po přírodní katastrofě). Rozrytí DPB divokými prasaty: - Zpráva tzv. uživatele honitby (např. myslivecký spolek, honební společenstvo s výkonem práva myslivosti). - Kontrola na místě prostřednictvím OPŽL (Protokol o kontrole sku- tečného stavu porostu či budov po přírodní katastrofě). Napadení pasených zvířat vlky: - Potvrzení veterináře. - Zpráva tzv. uživatele honitby (např. myslivecký spolek, honební společenstvo s výkonem práva myslivosti) o výskytu vlka v dané lokalitě. - Potvrzení orgánu ochrany přírody o výskytu vlka v dané lokalitě. Poškození porostu hrabošem polním: - V případě, že dojde v souvislosti s nadměrným výskytem hraboše polního k poškození porostu na pozemku žadatele (nevzejití mezi- plodiny, zničení travního porostu, poškození jedinců v případě trva- lých kultur apod.), čímž je ohroženo naplnění dotační podmínky pří- slušného opatření na deklarovaných plochách v žádosti, může žada- tel podat individuální ohlášení vyšší moci – výjimečných okolností Jako doklad prokazující vyšší moc bude žadatelem doloženo „Odborné posouzení o poškození porostů z důvodu výskytu hraboše polního“ na předmětném DPB vydané ÚKZUZ. <u>Odborné stanovisko bude obsahovat:</u> - předmětný DPB - informaci o překročení prahu škodlivosti (s hodnotami ANO/NE); OBNOVA TRAVNÍHO POROSTU V případě poškození porostu (hrabošem nebo divokými prasaty) zahr- nutého do „Obnovy travního porostu“, se uznává OVM vztahuje na par- donování nedodržení 5leté lhůty s tím, že v případě přistoupení k před- časné obnově travního porostu, musí žadatel tuto skutečnost oznámit na místně příslušné OPŽL, následně bude provedena změna v LPIS a v rámci obnovy travního porostu začne běžet nové 5leté období.

Případy vyšší moci, mimořádných okolností	Doklady žadatele prokazující vyšší moc, mimořádné okolnosti
Vážná přírodní katastrofa způsobena abiotickými činiteli bez zavinění příjemce dotace, která významně zasáhne zemědělský závod (déšť, záplavy, mraz, sucho, vítr apod...)	- Doklad příslušného orgánu, který potvrdí danou skutečnost nebo, - v některých případech je možné použít kontrolu na místě prostřednictvím OPŽL (Protokol o kontrole skutečného stavu porostu či budov po přírodní katastrofě nebo, - Notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci nebo, - Potvrzení pojišťovny. <u>Poškození způsobené klimatickými vlivy:</u> a) Poškození nadměrnými srážkami (dlouhodobé zamokření pozemku) v případě individuálního podání se dokládá Potvrzení ČHMÚ o úhrnu srážek za předešlé dva měsíce, v případě zajištění map ze strany MZe nebude vyžadováno Potvrzení ČHMÚ o úhrnu srážek. b) Poškození přívalovými srážkami – v případě individuálního podání se dokládá Potvrzení ČHMÚ o úhrnu srážek, v případě zajištění map ze strany MZe nebude vyžadováno potvrzení ČHMÚ o půdní vlhkosti c) Poškození mrazem – v případě individuálního podání se dokládá Potvrzení ČHMÚ o naměřených teplotách za dané období, v případě zajištění map ze strany MZe nebude vyžadováno Potvrzení ČHMÚ o naměřených teplotách. d) Poškození suchem - v případě individuálního podání se dokládá Potvrzení ČHMÚ o půdní vlhkosti, - v případě zajištění map ze strany MZe nebude vyžadováno Potvrzení ČHMÚ o půdní vlhkosti. e) Poškození větrem – dokládá se Potvrzení ČHMÚ o síle větru. f) Poškození požárem – dokládá se Potvrzení hasičského sboru, ve kterém je uvedena příčina požáru.
Nahodilé zničení chovatelských budov zemědělského závodu způsobené nehodou.	- Notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci. - Potvrzení pojišťovny.
Epizootická nákaza nebo choroba rostlin postihující všechna hospodářská zvířata nebo plodiny zemědělce nebo jejich část.	- Potvrzení Státní veterinární správy. - Potvrzení ÚKZÚZ (státní rostlinolékařské správy).
Úhyn zvířete – přírodní okolnosti s dopadem na živý inventář nebo stádo.	- Potvrzení veterinárního lékaře, s informací, že se jedná o úhyn zvířete bez zavinění chovatele (včetně identifikačního čísla zvířete a podpisu veterinárního lékaře).
Změna uživatele pozemku v rámci restituce majetku v souladu se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.	- Výpis z katastru nemovitostí na dotčený pozemek. - Potvrzení pozemkového úřadu, že vydal rozhodnutí (čj. ze dne, nabytí právní moci atd.), kterým byl vydán pozemek uživatele vyplývající z výpisu nebo rozhodnutí pozemkového úřadu. - Potvrzení OPŽL, z kterého bude zřejmé, kterému DPB odpovídá dotčená pozemková parcela vydaná rozhodnutím pozemkového úřadu. - Srovnávací tabulka DPB a parcel.
Církevní restituce dle zákona č. 428/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	- Dohoda mezi osobou oprávněnou a osobou povinnou dle zákona č. 428/2012 Sb., která je schválena pozemkovým úřadem, popřípadě rozhodnutí pozemkového úřadu. - Potvrzení OPŽL, z kterého bude zřejmé, kterému DPB odpovídá dotčená vydaná pozemková parcela. - Srovnávací tabulka dílů půdních bloků a parcel.

Případy vyšší moci, mimořádných okolností	Doklady žadatele prokazující vyšší moc, mimořádné okolnosti
Vrácení historického majetku obci – změna uživatele v rámci vrácení historického majetku obci dle zákona č. 172/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.	- Prohlášení o neplatnosti nájemní smlouvy. - Srovnávací tabulka dílů půdních bloků a parcel.
Změna uživatele pozemku v rámci pozemkové úpravy dle zákona č. 139/2002 Sb. , o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů.	- Výpis z katastru nemovitostí na dotčený pozemek. Potvrzení pozemkového úřadu, že vydal rozhodnutí (čj., ze dne, nabytí právní moci), kterým byl vydán pozemek uživatele vyplývající z výpisu nebo Rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně vlastnických vztahů v rámci pozemkové úpravy. - Potvrzení OPŽL, z kterého bude zřejmé, kterému DPB odpovídá dotčený pozemek vydaný rozhodnutím pozemkového úřadu o výměně vlastnických vztahů v rámci pozemkové úpravy. - Srovnávací tabulka DPB a parcel.

Aktuální informace k podání OVM budou vyvěšeny na internetových stránkách <https://szif.gov.cz>.

Poznámka

V případě podání ohlášení vyšší moci – výjimečných okolností z důvodu nedodržení minimální produkce ovoce je nutné dodržet termín sklizně a odvozu ovoce do 30. listopadu příslušného kalendářního roku dle podmínek stanovených NV 81. Ohlášení vyšší moci musí být doloženo do 30. listopadu příslušného kalendářního roku nebo do 15 dnů od tohoto data.

7 Společné podmínky pro poskytnutí dotace

- Žadatel absolvuje jednou za dobu trvání závazku školení zajišťované ÚKZÚZ za účelem rozšíření znalostí o nejvhodnějších způsobech hospodaření v EZ. Školení je nutné absolvovat nejpozději do konce pátého kalendářního roku trvání závazku.**

S ohledem na měnící se legislativu EZ, nově povolený souběh s konvenčním zemědělstvím a na nové trendy v agrotechnických postupech v EZ, je nově zavedené školení, které je povinné 1x za závazek. Školení jsou zaštiťována ÚKZÚZ, který realizaci pověřil Bioinstitut, o.p.s.

Školení je rozděleno na dvě části, první, tzv. úvodní část je online (volně přístupná k prostudování) a druhá část školení je již tematicky zaměřená, v závislosti na tom, jaká je Vaše zemědělská činnost, je možné si vybrat kterého školení se zúčastníte. **Byl zaveden i online formát povinného školení**

Informace o termínech a přihlašování na školení jsou zveřejněny na webových stránkách ÚKZÚZ i Bioinstitut o.p.s.:

- <https://mze.gov.cz/public/portal/ukzuz/udrzitelne-zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/skoleni-ekologickeho-zemedelstvi>
- <https://bioinstitut.cz/cz/skoleni/terminy>

Školení je povinné pro každého žadatele (popř. pro jím pověřenou osobu), který vstoupí do opatření Ekologické zemědělství.

Nově je povinné školení plně hrazeno z Technické pomoci Strategického plánu SZP.

Sankce

Při porušení této podmínky bude žadateli snížena dotace o 10 % v rámci celého opatření, **a to nejdříve v pátém roce trvání.**

Poznámka

Snížení dotace při nesplnění podmínky povinného školení lze uplatnit pouze jednou za závazek.

2) Žadatel musí být registrován v systému Ekologického zemědělství podle § 6 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

Zrušení registrace osoby podnikající v ekologickém zemědělství podle § 8 zákona o ekologickém zemědělství znamená okamžité vyřazení z opatření EZ a vrácení veškeré poskytnuté dotace na EZ v průběhu příslušného pětiletého období. Žádost o dotaci se podává pouze na DPB, které má žadatel zařazené do opatření EZ na základě podané žádosti o zařazení.

3) Žadatel smí hospodařit souběžně v režimu konvenční produkce a v režimu EZ/PO na zemědělské půdě, na kterou lze poskytnout dotaci.

Žadatel při souběhu konvenčního a ekologického zemědělství musí plnit podmínky vyplývající z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů.

7.1 Pravidla podmíněnosti

Poskytnutí dotace je podmíněno plněním pravidel podmíněnosti. Ta zahrnují podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinné požadavky na hospodaření (PPH). Jednotlivé požadavky a také snížení dotace za jejich neplnění jsou stanoveny nařízením vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělci, ve znění pozdějších předpisů. Kontrolám podmíněnosti se detailně věnuje metodická příručka MZe k podmíněnosti pro rok 2026.

Poznámka

Ekologičtí zemědělci mají pro rok 2026 výjimky a nemusí plnit:

DZES 1 Zachování poměru trvalých travních porostů vůči zemědělské půdě

DZES 3 Zákaz pálení bylinných zbytků

DZES 4 Zřízení ochranných pásů podél vodních toků

DZES 5 Obhospodařování půdy způsobem, který snižuje riziko degradace půdy a eroze

DZES 6 Minimální půdní pokryv půdy pro zamezení vzniku holé půdy v nejcitlivějších obdobích

DZES 7 Střídání plodin na orné půdě

7.2 Vedení evidence o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech, substrátech, upravených kalech a sedimentech

Podmínka

Žadatel v případě použití hnojiv a statkových hnojiv vede evidenci hnojení v souladu se zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech). **Podle zákona o SZIF je žadatel povinen uchovávat tuto evidenci pro potřeby kontroly prokazující poskytnutí a užití dotace minimálně po dobu 10 let.**

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli neposkytne dotace v rámci opatření EZ v příslušném kalendářním roce, v kterém bylo zjištěno porušení podmínky.

Za porušení podmínky se považuje i nepředložení evidence o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech, substrátech, upravených kalech a sedimentech v průběhu fyzické kontroly na místě anebo předložení takové evidence nebo záznamů, ze kterých není možné zjistit plnění podmínek opatření.

Poznámka

Při vedení evidence o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech, substrátech, upravených kalech a sedimentech je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- evidence musí být vedena soustavně a řádně (pozor – je nutno **zaznamenávat i pastvu hospodářských zvířat**);
- záznam o použití hnojiva, pomocné látky, upraveného kalu nebo sedimentu musí být v evidenci proveden do 30 dnů od ukončení jeho použití;
- vede se evidence o množství, druhu a době použití hnojiv, pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů, upravených kalů a sedimentů a výnosech hlavních a vedlejších produktů,
- evidence musí obsahovat povinné údaje dle přílohy č. 2 vyhl. č. 377/2013 Sb.,

- evidence může být vedena několika způsoby v závislosti na obhospodařované výměře v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS)
 - v listinné nebo elektronické formě – zemědělci s výměrou do 200 ha
 - v elektronické formě – zemědělci s výměrou nad 200 ha
- záznamy v evidenci mohou být řazeny podle pozemků, podle plodin nebo podle let,
- evidence musí být na požádání předložena kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.).

Jednotný postup pro hodnocení přívodu živin na DPB

Vedení evidence

- Zemědělství podnikatelé jsou v souladu s § 9 zákona o hnojivech č. 156/1998 Sb., v platném znění povinni vést evidenci o:
 - hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích; tato povinnost se nevztahuje na evidenci vedlejších produktů při pěstování kulturních rostlin, s výjimkou slámy,
 - upravených kalech a sedimentech použitých na zemědělské půdě a
 - výnosu sklizeného hlavního a vedlejšího produktu s výjimkou trvalých travních porostů podle evidence využití půdy podle uživatelských vztahů.
- Evidence musí obsahovat následující **povinné údaje dle přílohy č. 2 vyhl. č. 377/2013 Sb.:**
 - č. DPB,
 - č. čtverce mapy nebo katastrálního území
 - výměra pozemku,
 - název plodiny,
 - druh,
 - datum výsevu nebo sadby,
 - datum sklizně nebo zapravení,
 - plocha pěstované plodiny v ha,
 - průměrný výnos hlavního produktu v t/ha,
 - druh hlavního produktu (zejména zrno, zelená hmota),
 - průměrný výnos vedlejšího produktu v t/ha,
 - datum použití hnojiva,
 - datum zapravení hnojiva,
 - výměra hnojené plochy,
 - druh nebo název hnojiva,
 - celková dávka hnojiva,
 - průměrná dávka,
 - průměrný přívod živin v použitém hnojivu,
 - název použitých pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů, hnojiv se stopovými živinami,
 - průměrná dávka použitých pomocných půdních látek, rostlinných biostimulantů, substrátů a hnojiv se stopovými živinami.
- Dle § 9 zákona o hnojivech č. 156/1998 Sb., v platném znění, je nutné uchovávat evidenci o hnojivech po dobu nejméně 7 let a na požádání dozorového orgánu jsou zemědělství podnikatelé povinni evidenci předložit (písemná forma, výpis z PC) a umožnit ověření uvedených údajů. Avšak podle zákona o SZIF je žadatel povinen uchovávat tuto evidenci pro potřeby kontroly prokazující poskytnutí a užití dotace minimálně po dobu 10 let.
- Zemědělství podnikatelé hospodařící na výměře větší než 200 ha podle evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, jsou povinni vést evidenci podle § 9 odst. 7 zákona o hnojivech v elektronické podobě a na vyžádání ji předávají ústavu elektronicky formou automatizovaného datového výstupu prostřednictvím elektronické aplikace přístupné na internetových stránkách ministerstva.

Evidence hnojení

- Způsob vedení evidence hnojiv a pomocných látek použitých na zemědělské půdě je stanoven vyhláškou č. 377/2013 Sb., v platném znění.
- Limity zatížení N pro jednotlivá podopatření / tituly, včetně druhu použitého hnojiva jsou kontrolovány z vedené evidence hnojení.

- Pokud nejsou k dispozici výsledky rozborů v použitých statkových hnojivech, použijí se pro výpočet obsahy živin stanovené v tabulce v příloze č. 3A vyhlášky č. 377/2013 Sb., v platném znění.

Evidence pastvy

- **Kontrola limitů N na pastvinách** je kontrolována z evidence hnojení (v rámci přípravy na kontrolu je z IZR ověřen stav chovaných zvířat).
- Zatížení se stanoví na základě záznamu o pastvě – DPB, na kterém je pastva prováděna, počet zvířat, druh, věková a hmotnostní kategorie, celková délka pastevního období nebo jiného pobytu, celodenní pobyt nebo návrat do stáje atd.
- Pro evidenci přívodu živin výkaly a moči hospodářských zvířat při pastvě nebo pobytu zvířat na zemědělské půdě se použijí údaje o produkci výkalů a moči uvedené v příloze č. 3B vyhlášky č. 377/2013 Sb., v platném znění.
- Na základě přepočtu zvířat na dobytčí jednotky je stanovena **průměrná roční produkce výkalů a moči a průměrný přívod celkového dusíku a dalších živin při pastvě zvířat nebo jejich jiném pobytu na zemědělské půdě**:
 - o Na základě hmotnosti a počtu pasených zvířat jsou dle přepočtových koeficientů z přílohy 1C stanoveny dobytčí jednotky, přičemž **1 DJ = 500 kg živé hmotnosti**.
 - o Produkce výkalů na 1 DJ podle paseného druhu a kategorie zvířat je stanovena přílohou 3B.
 - o Výpočet průměrného přívodu živin do půdy je proveden dle normativů uvedených v příloze č. 3B.
- V případě, že je pastevní chov zvířat kombinován s ustájením zvířat s produkcí statkových hnojiv, je průměrná produkce statkových hnojiv ze zimního ustájení (v návaznosti na technologii ustájení a v přepočtu na DJ) stanovena dle přílohy č. 1A. Průměrný přívod živin ve hnojivech je následně určen dle přílohy č. 3A.

Postup výpočtu přívodu živin

- **Příklad 1: tři jalovice (od 6 měs. do 1 roku), celoroční pastva:**
 tři ks zvířat (prům. hmotnost 265 kg = 0,53 DJ/kus) = $3 \times 0,53 = 1,59$ DJ
Prům. produkce výkalů a moči = $1,59 \times \text{koef. } 14,0 = 22,26$ t výkalů a moči za rok
Prům. přívod dusíku = $22,26 \times \text{koef. } 4,9 = 109,074$ kg N/t/rok
- **Příklad 2: výkrm prasat, ½ roční pastva, ½ roku hluboká podestýlka:**
 15 ks zvířat (prům. hmotnost 70 kg = 0,14 DJ/kus) = $15 \times 0,14 = 2,1$ DJ.

Pastva

Prům. produkce výkalů a moči = $2,1 \text{ DJ} \times \text{koef. } 12,5 = 26,25$ t/rok = 13,12 t výkalů a moči za 1/2 roku.
Průměrný přívod N: $13,12 \times \text{koef. } 5,0 = 65,6$ kg N/t/1/2 roku

Hluboká podestýlka

Prům. produkce statkových hnojiv = $2,1 \text{ DJ} \times \text{koef. } 9,6 = 20,16$ t/rok = 10,08 t statkových hnojiv za 1/2 roku.
Průměrný přívod N: $10,08 \times \text{koef. } 7,8 = 78,62$ kg N/t/1/2 roku
Celková prům. produkce statkových hnojiv = $13,12 + 10,08 = 23,2$ t/rok
Celkový prům. přívod N = $65,6 + 78,62 = 144,22$ kg N/t/rok

7.3 Vedení evidence o používání přípravků na ochranu rostlin

Podmínka

Žadatel v případě použití přípravků na ochranu rostlin vede záznamy o používání těchto přípravků v souladu s čl. 67 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, § 60 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a § 11 vyhlášky č. 132/2018 Sb., o přípravcích a pomocných prostředcích na ochranu rostlin.

Žadatel je podle zákona o SZIF povinen tuto evidenci uchovat pro potřeby kontroly prokazující poskytnutí a užití dotace minimálně po dobu 10 let.

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli neposkytne dotace v opatření EZ v příslušném kalendářním roce, ve kterém bylo zjištěno porušení podmínky. Za porušení podmínky se považuje i nepředložení evidence o používání přípravků na ochranu rostlin v průběhu fyzické kontroly na místě anebo předložení takové evidence nebo záznamů, ze kterých není možné zjistit plnění podmínek opatření.

Poznámka

Při vedení evidence o používání přípravků na ochranu rostlin na DPB, které jsou zařazeny do opatření EZ, je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- záznamy o používání přípravků na ochranu rostlin musí být vedeny bezodkladně (údaje o použití přípravků musí být zaznamenány nejpozději následující pracovní den po aplikaci),
- při vedení záznamů nezáleží na formě, ale na obsahu,
- záznamy mohou být vedeny několika způsoby (v papírové podobě, pomocí počítačových programů, s využitím Portálu farmáře),
- záznamy musí být na požádání předloženy kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.).

Kontrola záznamů o použití POR na DPB, které jsou zařazeny do opatření EZ, se zaměřuje na shodu evidovaných údajů s předepsanými relevantními údaji:

- identifikace místa aplikace (u DPB dle LPIS – č. čtverce, č. DPB, katastrální území, u objektu: označení skladu rostlinných produktů nebo skleníku nebo mořící stanice, katastrální území, parcelní číslo/a),
- výměra oseté nebo osázené plochy plodinou v ha,
- datum výsevu nebo výsadby plodiny,
- datum ukončení pěstování plodiny,
- identifikace ošetřovaného objektu (plodina, kultura, druh rostlinného produktu, osiva, sadby apod.),
- rozsah nebo množství ošetřovaného objektu (v ha, m³, t apod.),
- datum aplikace (použití),
- obchodní název přípravku na ochranu rostlin,
- dávkování (dávka na jednotku v litrech, kg),
- účel aplikace (cílový škodlivý organismus nebo jiný účel dle etikety přípravku),
- údaj o použití přípravku ve směsi (při samostatné aplikaci se uvede „S“, při použití ve směsi s jiným přípravkem nebo pomocným prostředkem nebo hnojivem „TM“, popř. TM: Ano/Ne),
- údaj o vyhodnocení účinnosti opatření (ve formátu 1 – účinný, 0 – neúčinný).

7.4 Zemědělské obhospodařování

Zemědělské obhospodařování je podmínkou týkající se zemědělské kultury orná půda, trvalý travní porost nebo trvalá kultura a jsou stanoveny v souladu s nařízením 307/2014 Sb., v platném znění. Při nesplnění této podmínky nebude žadateli na plochu, na které k nesplnění podmínky došlo, poskytnuta platba BISS, ani jakákoli další platba na plochu (AEKO, EZ, ANC). Tato plocha bude zároveň započtena do tzv. „předeklarace“ a podle celkového rozsahu nesplnění sankcionována podle zákona o SZIF.

Následky nesplnění podmínky:

V případě nedodržení povinnosti zemědělského obhospodařování je dotace snížena tak, aby odpovídala výměře zemědělské půdy, u níž žadatel podmínku neporušil. Tato výměra není zahrnuta do výměry zjištěné podle § 12b zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a další snížení dotace se řídí rozdílem mezi výměrou deklarovanou v žádosti o dotaci a výměrou zjištěnou.

- pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou menší nebo rovno 0,1 ha zjištěná plocha bude považována za plochu uvedenou v žádosti o dotaci.
- pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou vyšší než 3 % nebo 4 ha, pak se dotace sníží o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Snížení dotace nesmí být vyšší než částka odpovídající ploše uvedené v jednotné žádosti.

7.5 Posuzování užívané výměry, zemědělské kultury a období rozhodné pro poskytnutí dotace

Období rozhodné pro posuzování dotačních podmínek v pětiletém závazku **je od 1. 1. do 31. 12. příslušného kalendářního roku**. Období rozhodné pro posuzování užívání výměry zemědělské půdy a zemědělské kultury podle LPIS pro účely posouzení každoročně podávané žádosti o poskytnutí dotace je **ode dne podání žádosti o poskytnutí dotace do 31. 12. příslušného kalendářního roku**.

7.6 Podmínky minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

Každý žadatel, který žádá o dotaci v opatření EZ, se zavazuje hospodařit v souladu s podmínkami minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin. Tyto podmínky jsou žadatelé povinni dodržovat na celé výměře zemědělského podniku, bez ohledu na to, zda je konkrétní pozemek zařazen v EZ či nikoliv.

Bližší specifikace podmínek a udělení sankcí za porušení podmínek minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin jsou uvedeny v NV 73.

7.6.1 Znění podmínek minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

Žadatel dodrží na jím užívaných DPB vedených v evidenci využití půdy:

- zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení podle § 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákaz pěstování kukuřice, bramboru, řepy cukrové, řepy krmné, bobu polního, sóji, slunečnice nebo čiroku na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7 ° v případě, že se jejich jakákoliv část nachází ve vzdálenosti menší než 25 metrů od útvaru povrchových vod podle § 11 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo **od hranice ochranného pásma vodního zdroje I. stupně**
- na zemědělských pozemcích zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem podle § 7 odst. 12 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- rovnoměrné pokrytí pozemku při hnojení podle § 7 odst. 14 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na zemědělských pozemcích s ornou půdou se sklonitostí převyšující 10 ° nebo na zemědělských pozemcích s trvalým travním porostem se sklonitostí převyšující 12 °, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv, v případě orné půdy bez porostu zapravených do 24 hodin po jejich použití a přívodu dusíku ve výkalech a moči při pastvě hospodářských zvířat nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku a dále s výjimkou ponechaných sklíditelných rostlinných zbytků podle § 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- použití přípravku na ochranu rostlin pro profesionální uživatele, který získal od registrovaného distributora, nebo u něhož je držitelem povolení podle § 49 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- skladování pouze přípravku pro profesionální uživatele, který obdržel od registrovaného distributora, nebo u něhož je držitelem povolení podle § 46 odst. 2 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

U podmínky, která vyžaduje při skladování a použití POR pro profesionální uživatele, aby byl takový POR získán od registrovaného distributora, je vhodné si před nákupem POR v Registru distributorů (viz odkaz níže) ověřit, zda je dodavatel POR zaregistrován u ÚKZÚZ. Podmínka je splněna také tím, pokud je žadatel, který přípravek skladuje a použije, držitelem rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu pro vlastní použití vydaného ÚKZÚZ. Přehled vydaných povolení POR je k dispozici v Registru POR na webu ÚKZÚZ.

<https://mze.gov.cz/public/app/eagriapp/ro/Prehled/?POR=A>

Vyhledávání v registru přípravků

Pokud první subjekt nakoupí POR a přefakturuje POR druhému za účelem použití, došlo tím k uvedení POR na trh a na první subjekt se již vztahuje povinnost registrace jako distributor POR. Pokud by první subjekt nebyl registrovaný distributor a druhý subjekt POR získaný od prvního použil, tak by jako žadatel porušil minimální požadavek na používání POR.

Pokud by šlo o subjekt, který poskytuje služby v ochraně rostlin, tzn., POR na svoje IČO nakoupí a na objednávku druhého subjektu (jiné IČO) použije na jeho pozemcích, tak se nejedná o uvádění na trh, ale poskytnutí služby ve formě aplikace POR nakoupených prvním subjektem (zhotovitelem).

7.6.2 Sankce ukládané za porušení podmínek minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

SZIF vyhodnotí zprávu o kontrole za každý jednotlivý požadavek. Pokud u žadatele proběhlo více kontrol, při kterých bylo zjištěno porušení stejného požadavku, pak SZIF do celkové míry porušení započítá pouze porušení s nejvyšší mírou.

Hodnocení porušení probíhá podle modelu hodnocení nedbalostních porušení podmíněnosti.

Každé porušení se vyhodnotí podle stanovených kritérií – rozsah, závažnost, trvalost.

V případě porušení minimálních požadavků stanoví Fond míru snížení podle § 17 NV 73 dle tabulky „Převod hodnocení dle kritérií na procentní vyjádření hodnoty snížení“ ve výši:

- 1 %, bylo-li zjištěno celkové malé porušení,
- 3 %, bylo-li zjištěno celkové střední porušení,
- 5 %, bylo-li zjištěno celkové velké porušení.

Snížení dotace se vztahuje na všechny DPB v opatření EZ, na které je poskytnuta dotace v daném kalendářním roce.

8 Podrobné podmínky provádění opatření ekologické zemědělství

8.1 Trvalý travní porost

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „T“.

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci

106 EUR/ha trvalého travního porostu

V rámci ekologické produkce

100 EUR/ha trvalého travního porostu

Podmínky poskytnutí dotace na trvalý travní porost a sankce za jejich porušení

Podmínka č. 1

Žadatel zajistí zemědělské obhospodařování provedením první seče s odklizením biomasy nebo pastvy v souladu s § 7 NV 83 a současně bude žadatel dodržovat podmínky č. 2 – 4.

Žadatel tak musí provést minimální zemědělskou činnost na trvalých travních porostech provedením:

- **první seče s odklizením biomasy, nebo pastvy** v termínu do:
 - **31. července** příslušného kalendářního roku, nebo **31. srpna** na dílech půdních bloků, které se nacházejí alespoň z 50 % v horské oblasti typu H1 podle nařízení vlády č. 61/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření v oblastech s přírodními omezeními (**ponechání nepokosených ploch podle NV 83 není považováno za porušení podmínky**)
- **druhé seče s odklizením biomasy, nebo pastvy** v termínu **do 31. října** příslušného kalendářního roku (pokud NV 80 nestanoví jinak).

Sankce

Při porušení podmínky první seče, nebo pastvy dojde k předeklaraci DPB, tzn., že v případě nesplnění podmínky je vyhodnocen DPB jako neobhospodařovaný a tím vzniká rozdíl mezi celkovou deklarovanou plochou a plochou zjištěnou (tzv. „předeklarace“), od kterého je odvozena výše sankce.

Při porušení druhé seče nebo pastvy je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou trvalý travní porost v daném roce o 10 %, pokud žadatel porušil podmínku v rozsahu větším než 3 % a nižším nebo rovném 25 % celkové výměry trvalých travních porostů vedených na žadatele v LPIS.

Při porušení druhé seče nebo pastvy v rozsahu nad 25 % celkové výměry trvalých travních porostů vedených na žadatele v LPIS se dotace na trvalý travní porost v daném roce neposkytne.

Pro výši sankce je rozhodující výměra neobhospodařovaných trvalých travních porostů vůči celkové výměře trvalého travního porostu (zařazeného i nezařazeného v opatření EZ) evidovaného v LPIS na žadatele.

Poznámka

V průběhu roku lze kombinovat provedení seče nebo pastvy.

Podmínka č. 2

Žadatel zajistí, aby na DPB, na kterých je prováděna pastva byla provedena likvidace nedopasků a to do 30 dnů od skončení pastvy nebo v případě celoroční pastvy nejpozději do 31. 12. příslušného kalendářního roku.

Tato podmínka se nevztahuje na plochu s průměrnou sklonitostí převyšující 10°. Nedopasky lze dále ponechat i na DPB do 10°, ale pouze v oblastech ZCHÚ, SCHÚ, OP NP a Natura 2000, a to pouze se souhlasným stanoviskem OOP.

Místně příslušný OOP vydává souhlasné stanovisko OOP výhradně elektronicky v modulu ENVIRO v evidenci zemědělské půdy (LPIS) k jednotlivým DPB, u nichž je umožněno měnit některou povinnost plynoucí z podmínek jednotlivých titulů / zemědělských kultur nebo je podmínka vázána na schválení místně příslušného OOP. SZIF si informaci k udělenému souhlasu stahuje automaticky z LPIS. Žadatel toto souhlasné stanovisko OOP nezasílá na SZIF, ani ho nepředkládá při fyzické kontrole na místě. Přiznané souhlasné stanovisko si může žadatel zobrazit v LPIS na detailu žadatele nebo konkrétního DPB, v záložce Dotace – Výjimky OOP.

Poznámka

O skončení pastvy se nejedná, pokud je pastva přerušena nejvýše na 29 dní. Jedná se o situace, kdy žadatel pastvu pouze přeruší na krátké období a kdy v rámci pastevních areálů dochází v průběhu pastevní sezóny ke krátkodobým přesunům pasených zvířat z jednoho dílu půdního bloku na druhý a zpět.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na DPB, na kterých došlo k porušení podmínky v daném roce o 10 %.

Podmínka č. 3

Žadatel v oblastech ZCHÚ, SCHÚ, OP NP a Natura 2000 může provést mulčování, obnovu trvalého travního porostu nebo přísev trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem OOP.

Místně příslušný orgán ochrany přírody vydává souhlasné stanovisko OOP výhradně elektronicky v modulu ENVIRO v evidenci zemědělské půdy (LPIS) k jednotlivým DPB, u nichž je umožněno měnit některou povinnost plynoucí z podmínek jednotlivých titulů / zemědělských kultur nebo je podmínka vázána na schválení místně příslušného OOP. SZIF si informaci k udělenému souhlasu stahuje automaticky z LPIS. Žadatel toto souhlasné stanovisko OOP nezasílá na SZIF, ani ho nepředkládá při fyzické kontrole na místě. Platné souhlasné stanovisko si může žadatel zobrazit v LPIS na detailu žadatele nebo konkrétního DPB, v záložce Dotace – Výjimky OOP.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na DPB se zemědělskou kulturou trvalý travní porost, na kterém nesplnil podmínku v daném roce o 25 %.

Podmínka č. 4

Žadatel může nahradit bezprostředně před provedením obnovy trvalého travního porostu pastvu, nebo seč mulčováním, a to maximálně jednou za 5 let. Touto podmínkou není omezena možnost provádět mulčování nedopasků po ukončení pastvy nebo dodatečného mulčování po splnění podmínek seči.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou trvalý travní porost v daném roce o 25 %.

Poznámka

Mulčování nedopasků je v rámci EZ povoleno. V oblastech ZCHÚ, SCHÚ, OP NP a Natura 2000 může provést mulčování nedopasků pouze se souhlasným stanoviskem OOP.

Podmínka č. 5

Žadatel musí každoročně v průběhu kontrolního období od 1. června do 30. září splňovat podmínku intenzity ekologického chovu hospodářských zvířat (skot, ovce, kozy, koně, jelenovití ve farmovém chovu), a to **nejméně 0,3 VDJ** na ha TTP obhospodařovaného žadatelem a evidovaného v LPIS s výjimkou výměry DPB, který se nachází alespoň z 50 % jeho výměry v oblastech 1. a 2. zóny CHKO, v maloplošných zvláště chráněných územích nebo v zónách soustředěné péče o přírodu v národních parcích a výměry DPB, který je zařazený do titulu trvale podmaččené a rašelinné louky, ochrana modrásků, ochrana chřástala polního podle NV 80.

Do výpočtu je tak zahrnuta veškerá výměra v LPIS, nejen výměra, na kterou je požádáno o poskytnutí dotace. Žadatel tedy musí vzít v úvahu i případné změny zemědělské kultury v průběhu kalendářního roku, nákup nových DPB apod.

Intenzitu chovu hospodářských zvířat je nutné dodržet každý den v rámci čtyřměsíčního kontrolního období od 1. června do 30. září.

Pro účely kontroly a ověření splnění podmínek pro poskytnutí dotace bude zjišťována intenzita VDJ pro každý den kontrolního období. Pokud KNM nezjistí jinak, pak bude pro výpočet intenzity VDJ použit počet zvířat uvedený v Integrovaném zemědělském registru (IZR) a výměra zemědělské půdy se zemědělskou kulturou trvalý travní porost evidovaná v LPIS na žadatele. **Pro žadatele je proto naprosto stěžejní, aby měl v pořádku data v ústřední evidenci hospodářských zvířat**, a aby např. při ekologickém smluvním výpasu dobytka nezapomněl nahlásit smluvní zvířata na číslo hospodářství, kde se zvířata nacházejí.

Při KNM budou zjišťována všechna zvířata aktuálně přítomná na hospodářství.

Pozor! Pro výpočet intenzity chovu v opatření EZ se za hospodářská zvířata, způsobilá pro výpočet intenzity chovu považují pouze zvířata, která mají v informačním systému ústřední evidence hospodářských zvířat (IZR) na daném hospodářství EKOLOGICKÝ STATUT podle § 4 zákona o ekologickém zemědělství a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848.

Poznámka

V případě přesunu hospodářského zvířete je zvíře započítáno do intenzity chovu tomu žadateli, u kterého se nachází večer dne přesunu (tj. hospodářské zvíře se v den odchodu z hospodářství žadatele nezohledňuje při výpočtu intenzity chovu).

V případě krátkodobého přesunu na závody atd. je kůň započítán do intenzity chovu tomu žadateli, u kterého se nachází večer dne přesunu.

Koně musí být také chováni v systému EZ!

Podle novely vyhlášky č. 136/2004 Sb. je umožněno zahrnout do výpočtu intenzity chovu zvířat i individuálně značené jelenovité chované ve farmovém chovu.

Tabulka č. 6: Přepočet jednotlivých kategorií hospodářských zvířat na velké dobytčí jednotky

Druh a kategorie hospodářských zvířat	Koeficient přepočtu na velké dobytčí jednotky (VDJ)
Skot ve věku nad 2 roky	1,00
Skot ve věku nad 6 měsíců do 2 let včetně	0,60
Skot ve věku do 6 měsíců včetně	0,40
Ovce ve věku nad 1 rok	0,15
Kozy ve věku nad 1 rok	0,15
Jelenovití ve farmovém chovu ve věku nad 1 rok	0,30
Koně ve věku nad 6 měsíců	1,00
Koně ve věku do 6 měsíců včetně	0,40

Poznámka

Nařízení vlády v poznámce pod čarou uvádí, že jedním rokem se rozumí 365 dní a 1 měsícem se rozumí 30 dní. Pokud je tedy v tabulce uvedeno „1 rok“ případně „2 roky/do 2 let“ pak se číslo 365 násobí počtem let, pokud je v tabulce uvedeno „6 měsíců“, násobí se číslo 30 šesti měsíci.

Stáří se počítá ode dne následujícího po dni narození, tj. den narození je den „0“.

Sankce

Sankce za porušení intenzity jsou závislé na rozsahu a počtu porušení a jsou uvedeny v následující tabulce č. 7.

Tabulka č. 7:

Intenzita chovu	Sankce
Jedno porušení intenzity v rámci intervalu 0,2–0,3 VDJ/ha T	3 %
Dvě porušení intenzity v rámci intervalu 0,2–0,3 VDJ/ha T	10 %
Tři porušení intenzity v rámci intervalu 0,2–0,3 VDJ/ha T	25 %
Čtyři a více porušení intenzity v rámci intervalu 0,2–0,3 VDJ/ha T	Neposkytnutí dotace
Pokles intenzity pod 0,2 VDJ/ha T	Neposkytnutí dotace

Za jedno porušení se považuje pokles v intervalu 0,2 – 0,3 VDJ/ha trvalého travního porostu v jednom dni. Pokud dojde k poklesu dva dny po sobě, nebo kdykoli během kontrolního období, pak se jedná o dvě porušení.

Z důvodu složitosti procesu převodu části anebo celého podniku a riziku porušení podmínek a následné sankce je ze strany MZe doporučeno tyto převody, pokud možno neprovádět v období zjišťování intenzity VDJ (1. června až 30. září přísl. kalendářního roku).

Maximální intenzita chovu hospodářských zvířat není stanovena, je nutné dodržet limit přívodu dusíku podle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/848 v maximální výši 170 kg N/ha zemědělské půdy.

8.2 Standardní orná půda

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury standardní orná půda. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „R“.

Žadatel v žádosti o poskytnutí dotace uvede u každého DPB nebo jeho části, zda žádá o dotaci na:

- pěstování zeleniny nebo speciálních bylin
- pěstování víceletých píceňin
- pěstování trav na semeno
- pěstování ostatních plodin
- pěstování jahodníku

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci:

780 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována zelenina nebo speciální byliny nad 6 ha
1 294 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována zelenina nebo speciální byliny do 6 ha
205 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž jsou pěstovány víceleté píceňiny
205 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována tráva na semeno
343 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž jsou pěstovány ostatní plodiny
780 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstován jahodník

V rámci ekologické produkce:

760 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována zelenina nebo speciální byliny nad 6 ha
1 251 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována zelenina nebo speciální byliny do 6 ha
180 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž jsou pěstovány víceleté píceňiny
180 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstována tráva na semeno
246 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž jsou pěstovány ostatní plodiny
760 EUR/ha	standardní orné půdy, na níž je pěstován jahodník

8.2.1 Pěstování zeleniny a speciálních bylin

Podmínka č. 1

Žadatel pěstuje na DPB nebo jeho části uvedeném v žádosti o poskytnutí dotace pouze druhy zeleniny uvedené v příloze č. 2 k této metodice nebo speciální byliny uvedené v příloze č. 3 k této metodice, přičemž souhrnná výměra, na níž jsou pěstovány, musí být minimálně shodná s výměrou DPB uvedenou v žádosti o poskytnutí dotace. Od roku 2023 je umožněno pěstovat v rámci tohoto titulu konzumní brambory.

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli v daném roce, kdy došlo k porušení podmínky, neposkytne dotace na DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována zelenina nebo speciální byliny.

Poznámka

Aby mohla být vyplacena dotace v příslušném kalendářním roce, je žadatel povinen pěstovat pouze podporovaný druh zeleniny nebo speciální byliny na celé ploše DPB nebo jeho části, kterou uvedl v žádosti o poskytnutí dotace, nicméně k pěstování nemusí docházet ve stejné době.

V číselníku plodin byla zavedena směsná plodina „směs zeleniny a bylin podporovaných v EZ“ z důvodu umožnění pěstovat podporované druhy zeleniny vč. konzumních brambor a speciálních bylin, bez nutnosti zakreslování jednotlivých řádků v deklaraci plodin. Využití této směsné plodiny bylo zavedeno především kvůli pěstování více druhů plodin na malých výměrách.

Podporovaná zelenina nebo speciální byliny mohou být pěstovány i z osiva vyprodukovaného žadatelem a neměly by být pěstovány s podsevem nebo krycí plodinou. Způsob produkce osiva a agrotechnický způsob pěstování je žadatel povinen doložit například skladovou kartou nebo kartou dílu půdního bloku.

Podmínka č. 2

Žadatel při výsevu nebo výsadbě dodržuje alespoň minimální objem výsevu, popřípadě výsadby na 1 ha uvedený v příloze č. 2 k této metodice.

Poznámka

1. Plnění této podmínky se nevztahuje na víceleté plodiny, které jsou pěstovány min. druhým rokem (např. pažitka).
2. Tato podmínka se nevztahuje na zemědělce pěstující zeleninu a speciální byliny na celkové výměře do 6 ha.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována zelenina nebo speciální byliny o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 3

Žadatel provádí případnou výsadbu konzumních brambor pouze na DPB nebo jeho části, na kterém bylo provedeno zelené hnojení nebo na kterém bylo aplikováno tuhé nebo tekuté statkové hnojivo nebo tuhé organické hnojivo (kompost).

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 50 % na DPB, na kterém nebyla splněna tato podmínka.

Podmínka č. 4

V případě pěstování speciálních bylin zajistí žadatel na DPB nebo jeho části, na který v daném roce žádá o dotaci, souvisle zapojený pokrov podporovaného druhu bylin.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována zelenina nebo speciální byliny o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Na jednom DPB nebo části jednoho DPB je možné kombinovat pěstování zeleniny s pěstováním speciálních bylin.

Podmínka č. 5

Po sklizni podporovaného druhu zeleniny nebo speciálních bylin lze provést pastvu zvířat.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována zelenina nebo speciální byliny o 50 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 6

Žadatel do 31. prosince příslušného kalendářního roku sklídí a odveze z DPB nebo jeho části produkci z podporovaného druhu zeleniny nebo podporovaného druhu bylin.

Tato podmínka se neuplatní u víceleté plodiny, která v roce výsevu nebo výsadby neposkytuje sklizeň.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována zelenina nebo speciální byliny o 50 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 7

Žadatel může deklarovat podporované plodiny v dotačním titulu Pěstování zeleniny a speciálních bylin do 50 ha výměry.

Poznámka

Výměra, která bude převyšovat 50 ha bude v předtisku při podání Jednotné žádosti automaticky řazena do dotačního titulu Pěstování ostatních plodin (PO 343 EUR/ha; EZ 246 EUR/ha).

8.2.2 Pěstování víceletých píceňin

Podmínka č. 1

Žadatel pěstuje na celé ploše DPB nebo jeho části víceleté pícniny podle přílohy č. 4 k této metodice jako hlavní plodinu.

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli v daném roce, kdy došlo k porušení podmínky, neposkytne dotace na DPB se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na kterém došlo k porušení podmínky.

Poznámka

Nově je umožněno pěstovat čistosevy lupiny a vikve v rámci dotačního titulu Pěstování ostatních plodin (PO 343 EUR/ha; EZ 246 EUR/ha). Lupinu a vikev pěstované ve směsích je možné i nadále pěstovat v rámci dotačního titulu Pěstování víceletých pícnin.

Podmínka č. 2

Žadatel do 31. prosince příslušného kalendářního roku sklídí a odveze produkci z DPB nebo jeho části.

Poznámka

Tato podmínka se nevztahuje na DPB nebo jeho část, který je v LPIS zařazen do mírně nebo silně erozně ohrožených půd (SEO, MEO). Žadatelům, kteří hospodaří na SEO nebo MEO plochách je umožněno mulčování víceletých pícnin.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž pěstuje víceleté pícniny o 25 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 3

Žadatel může provést přepasení na DPB nebo jeho části, na který v příslušném kalendářním roce žádá o dotaci až po sklizni víceletých pícnin.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž pěstuje víceleté pícniny o 25 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

V případě, že žadatel na daném DPB nebo jeho části prokáže, že pěstoval víceleté pícniny jako uznaný množitelský porost podle § 4 zákona o oběhu osiva a sadby, bude pro výpočet dotace pro PO i EZ použita sazba jako pro dotační titul Pěstování ostatních plodin (PO 343 EUR/ha; EZ 246 EUR/ha).

Žádost o uznání množitelského porostu a osiva pro vybrané podporované víceleté pícniny v rámci dotačního titulu RVP je možné podle přílohy č. 3 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů podat ÚKZÚZ pro uvedené druhy: Čičorka pestrá, Jestřábina východní, Jetel alexandrijský, Jetel luční, Jetel nachový, Jetel zvrácený (perský), Jetel plazivý, Jetel zvrhlý (švédský), Jetel prostřední, Komonice bílá, Lupina bílá, Lupina úzkolistá, Lupina žlutá, Štírovník růžkatý, Štírovník jednoletý, Tolice dětelová, Úročník bolhoj, Vičenec ligrus, Vikev setá, Vikev panonská, Vikev huňatá, Vojtěška obecná, Vojtěška proměnlivá.

Žádost o uznání množitelského porostu se podává každoročně:

- a) do 31. března pro vikev ozimou, jeteloviny z první seče,
- b) do 10. května pro vikev panonskou, vikev setou, vikev huňatou,
- c) do 10. června pro lupinu, jetel nachový setý na jaře,
- d) do 20. června pro jeteloviny z druhé seče,

Žádost o uznání množitelského porostu a osiva se podávají na formulářích, jejichž vzory jsou zveřejněny na internetových stránkách: Společná žádost o uznání množitelského porostu a RL předvývozní šetření | ÚKZÚZ (<https://portal.gov.cz/sluzby-vs/uznavani-mnozitelского-porostu-S10962>).

Poznámka

V dotačním titulu Pěstování víceletých pícnin docházelo k tomu, že vlivem klimatických podmínek mohly začít převažovat traviny nad víceletými pícninami (nevzejde porost víceletých pícnin, úsušky apod.) a tím docházelo při kontrolách na místě k přearování dotčeného dílu půdního bloku do zemědělské kultury G. Z tohoto důvodu je nově umožněno změnit zemědělskou kulturu z R na G po 15. 7. příslušného kalendářního roku.

8.2.3 Pěstování trav na semeno

Podmínka č. 1

Žadatel pěstuje na DPB nebo jeho části uvedeném v žádosti o poskytnutí dotace monokulturu množitelského porostu trav podle vyhlášky č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů, ze kterých hodlá získávat semeno.

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli v daném roce, kdy došlo k porušení podmínky, neposkytne dotace na DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována tráva na semeno.

Podmínka č. 2

Žadatel neprovádí na DPB nebo jeho části, na kterém v daném roce žádá o dotaci, pastvu zvířat.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstována tráva na semeno o 50 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

8.2.4 Pěstování ostatních plodin na orné půdě

Podmínka č. 1

Žadatel nepěstuje na DPB nebo jeho části množitelské porosty trav a plodiny uvedené v příloze č. 4 (víceleté pícniny) k této metodice v tabulce a č. 8.

Tabulka č. 8:

Druh plodiny	
Šťovík kyselý	<i>Rumex acetosa</i> (s výjimkou krmného šťovíku <i>Rumex OK2</i>)
Rod ozdobnice	<i>Miscanthus giganteus</i> <i>Miscanthus sacchariflorus</i> <i>Miscanthus sinensis</i>
Kříženci výše uvedených druhů	

Sankce

Při porušení této podmínky se žadateli v daném roce, kdy došlo k porušení podmínky, neposkytne dotace na DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž jsou pěstovány ostatní plodiny.

Poznámka

V rámci pěstování ostatních plodin lze pěstovat i zeleninu nebo speciální byliny, popř. v kombinaci s ostatními plodinami, avšak není zde umožněno pěstovat víceleté pícniny uvedené v příloze č. 4 této metodiky. Žadateli je poskytnuta dotace ve vyšší sazbě na pěstování ostatních plodin.

Pěstování trav a směsí s převahou travin v rámci tohoto titulu není povoleno.

Podmínka č. 2

Žadatel do 15. listopadu příslušného kalendářního roku sklídí a odveze z DPB nebo jeho části produkci ostatních plodin. Tato podmínka se neuplatní u víceleté plodiny, která v roce výsevu nebo výsadby neposkytuje sklizeň.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž jsou pěstovány ostatní plodiny o 50 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 3

Pastvu zvířat lze provést až po sklizni ostatních plodin.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž jsou pěstovány ostatní plodiny o 50 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

8.2.5 Pěstování jahodníku

Podmínka č. 1

Žadatel pěstuje jahodník v minimální hustotě 20 000 ks životaschopných jedinců na 1 hektar osázené plochy jahodníkem. Minimální počet životaschopných jedinců musí žadatel splňovat minimálně v období od podání žádosti o dotaci do 30. června příslušného roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 2

Žadatel v případě nové výsadby jahodníku dodržuje alespoň minimální objem výsadby na 1 ha. Minimální počet jedinců při výsadbě je 20 000 ks/ha.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 3

Žadatel provede případnou výsadbu jahodníku pouze na DPB nebo jeho části, na kterém bylo provedeno zelené hnojení.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 50 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Žadatel je povinen podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů (tzv. karta půdního bloku) zaznamenat, že provedl před výsadbou jahodníku zelené hnojení.

Podmínka č. 4

Od druhého roku závazku provádí žadatel v termínu do 30. dubna příslušného roku odstranění čepelí listů jahodníku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Tato podmínka se nevztahuje na DPB nebo jeho část, na kterém byla provedena podzimní výsadba jahodníku v předešlém roce (v termínu od 1. září do 31. prosince).

Tato podmínka nemusí být plněna na DPB nebo jeho části, na kterém byl porost jahodníku po provedení sklizně (nejdříve však 1. července) zlikvidován nebo zapraven do půdy.

Žadatel v záznamech o rostlinné produkci podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů (tzv. karta půdního bloku) zaznamená, že provedl odstranění čepelí listů jahodníku.

Podmínka č. 5

Žadatel zajistí minimálně dvakrát ročně plečkování meziřadí porostu. První plečkování provede nejpozději do 31. srpna, druhé plečkování provede nejpozději do 31. října.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 10 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Tato podmínka se nevztahuje na DPB nebo jeho část, na kterém je použita pěstební technologie s použitím fólií nebo textilií nebo organického mulče.

Tato podmínka nemusí být plněna na DPB nebo jeho části, na kterém byl porost jahodníku po provedení sklizně (nejdříve však 1. července) zlikvidován nebo zapraven do půdy.

Meziřádky se rozumí plocha mezi řádky jahodníku sloužící k ošetřování porostu, pohybu techniky a ostatním agro-technickým operacím.

Podmínka č. 6

Žadatel nejpozději do 30. září zajistí údržbu porostu jahodníku sečením. Posečenou biomasu zmulčuje nebo odstraní z pozemku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 25 % v daném kalendářním roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Tato podmínka nemusí být plněna na DPB nebo jeho části, na kterém byl porost jahodníku po provedení sklizně (nejdříve však 1. července) zlikvidován nebo zapraven do půdy.

Podmínka č. 7

Žadatel neprovádí na DPB nebo jeho části, na kterou v daném roce žádá o dotaci, pastvu zvířat.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na všechny deklarované DPB nebo jejich části se zemědělskou kulturou standardní orná půda, na nichž je pěstován jahodník o 50 % v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

8.3 Travní porost na orné půdě

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury travní porost. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „G“.

Tímto travním porostem se rozumí zemědělsky obhospodařovaná orná půda využívaná k pěstování trav nebo jiných pícnin na přírodních plochách nebo uměle vytvořených plochách, která je zahrnuta do střídání plodin uživatele půdy na dobu kratší než 5 let.

Při posuzování užívané výměry zemědělské půdy a druhu zemědělské kultury podle LPIS je rozhodné období ode dne podání žádosti o dotaci do 31. prosince příslušného kalendářního roku. **Za nesplnění podmínek se nepovažuje, pokud dojde v příslušném kalendářním roce ke změně druhu zemědělské kultury z travního porostu (G) na trvalý travní porost (T), nebo standardní ornou půdu (R), dojde-li ke změně po 31. srpnu příslušného kalendářního roku.**

Provede-li žadatel změnu zemědělské kultury před 31. říjnem příslušného kalendářního roku, nepovažuje se neprovedení druhé seče za nesplnění podmínek.

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci:

205 EUR/ha travního porostu, jde-li o pěstování trav na orné půdě

V rámci ekologické produkce:

180 EUR/ha travního porostu, jde-li o pěstování trav na orné půdě

Podmínky poskytnutí dotace na travní porost a sankce za jejich porušení

Podmínka č. 1

Žadatel zajistí zemědělské obhospodařování provedením první seče s odklizením biomasy nebo pastvy v souladu s § 7 NV 83 a současně bude žadatel dodržovat podmínky č. 2.

Žadatel tak musí provést minimální zemědělskou činnost na travních a trvalých travních porostech provedením:

- **první seče s odklizením biomasy, nebo pastvy v termínu do: 31. července** příslušného kalendářního roku, nebo **31. srpna** na dílech půdních bloků, které se nacházejí alespoň z 50 % v horské oblasti typu H1 podle nařízení

vlády, upravujícího opatření pro oblasti s přírodními omezeními za podmínek (ponechání nepokosených ploch podle NV 83 není považováno za porušení podmínky),

- **druhé seče s odklizením biomasy, nebo pastvy v termínu do 31. října** příslušného kalendářního roku.

Poznámka

Podmínka likvidace nedopasků v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku se nevztahuje na plochu s průměrnou sklonitostí převyšující 10 °.

Sankce

Při porušení podmínky první seče, nebo pastvy dojde k předeklaraci DPB.

SZIF dotaci na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury travní porost na orné půdě sníží o 10 %, pokud žadatel nesplní podmínku provedení druhé seče, nebo pastvy, jde-li o nesplnění v rozsahu větším než 3 % a nižším nebo rovném 25 % celkové výměry zemědělské půdy obhospodařované žadatelem a vedené v evidenci využití půdy s druhem zemědělské kultury travní porost na orné půdě.

Při porušení druhé seče nebo pastvy v rozsahu nad 25 % celkové výměry travního porostu na orné půdě vedených na žadatele v LPIS se dotace na travní porost na orné půdě v daném roce neposkytne.

Pro výši sankce je rozhodující výměra neobhospodařovaných travních porostů na orné půdě vůči celkové výměře travní porost na orné půdě (zařazeného i nezařazeného v opatření Ekologické zemědělství) evidovaného v LPIS na žadatele.

Podmínka č. 2

Žadatel zajistí, aby na DPB, na kterých je prováděna pastva, byla provedena likvidace nedopasků a to do 30 dnů od skončení pastvy nebo v případě celoroční pastvy nejpozději do 31. prosince příslušného kalendářního roku.

Tato podmínka se nevztahuje na plochu s průměrnou sklonitostí převyšující 10 °.

Poznámka

O skončení pastvy se nejedná, pokud je pastva přerušena nejvýše na 29 dní. Jedná se o situace, kdy žadatel pastvu pouze přeruší na krátké období a kdy v rámci pastevních areálů dochází v průběhu pastevní sezóny ke krátkodobým přesunům pasených zvířat z jednoho dílu půdního bloku na druhý a zpět.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace na DPB, na kterém došlo k porušení podmínky v daném roce o 10 %.

8.4 Trvalá kultura ovocný sad

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury ovocný sad. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „S“.

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci:

896 EUR/ha intenzivního ovocného sadu

536 EUR/ha ostatního ovocného sadu

V rámci ekologické produkce:

850 EUR/ha intenzivního ovocného sadu

510 EUR/ha ostatního ovocného sadu

Společná podmínka pro poskytnutí dotace na intenzivní a ostatní ovocný sad.

Sad, na který žadatel žádá o dotaci, musí být minimálně ke dni podání žádosti veden v Registru sadů podle zákona 252/1997 Sb., o zemědělství.

V případě, že sad nebude evidován v tomto Registru, dotace se neposkytne.

Žadatel v žádosti o poskytnutí dotace uvede u každého DPB, zda žádá o dotaci na:

- **intenzivní sady**, v kterých lze pěstovat pouze druhy ovocných stromů, popřípadě ovocných keřů uvedených v tabulce č. 9,
- **ostatní sady**.

Tabulka č. 9:

Druh ovocného stromu	Druh ovocného keře
Broskvoň	Angrešt
Hrušeň	Maliník
Jabloň	Ostružiník
Meruňka	Rybíz
Slivoň švestka (kromě myrobalánu)	Brusnice chocholičnatá
Slivoň obecná	
Slivoň renklóda	
Třešeň	
Višeň	

Poznámka

V případě intenzivních sadů může být žádáno o dotaci pouze na výsadbu ovocných stromů starších tří let.

První tři roky od založení ovocného sadu z ovocných stromů může být požádáno o poskytnutí dotace na sady ostatní. V prvních třech letech od založení ovocného sadu z ovocných stromů a prvním roce od založení ovocného sadu z ovocných keřů se nemusí prokazovat produkce ovoce. Tato výjimka se vztahuje na ostatní sady. Rok výsadby je rok 0 + 3 roky bez prokázání produkce u ovocných stromů.

Příklad:

Žadatel v roce 2024 založil ovocný sad, který je vedený jako sad ostatní. Ve třech následujících letech tzn. v roce 2026, 2027 a 2028, je zproštěn povinnosti na SZIF dokládat minimální produkci ovoce na Fondem vydaném formuláři objem vlastní produkce a záznamy o rostlinné produkci podle [nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2018/848](#) k příslušným dílům půdních bloků, na kterých pěstujete převládající druh ovoce.

Sankce

V případě, že žadatel deklaruje produkční plochu DPB v režimu sadů intenzivních a bude zjištěno porušení podmínek, které stanovenou výši dotace podmiňují, pak na tuto produkční plochu DPB nebude poskytnuta dotace. Výměra produkční plochy DPB se v tomto případě započítává do rozdílu mezi zjištěnou a deklarovanou plochou. Předeklarování v žádosti o poskytnutí dotace je sankcionováno podle zákona o SZIF.

Poznámka

Výsadba musí být tvořena životaschopnými jedinci.

Životaschopný jedinec v ovocnářství je prokazatelně rostoucí strom nebo keř s ušlechtilou odrůdou ovocného druhu. Jedinec není suchý, zlomený ani vyvrácený, není tvořen odumřelým kmenem či pařezem, a to ani v případě, že by z něj vyrůstaly výhony podnože. Ovocným stromem není podnož nebo rostlina, na které odumřela kulturní odrůda. Životaschopný jedinec nesmí být silně mechanicky poškozený (strom či keř se zlomenou kosterní větví ponechaný bez ošetření), dále nesmí být silně poškozený okusem (na kmenech ani v korunce). Musí být pravidelně udržovaný (min. 1x ročně řezem). Na jedinci nesmí být nekrotické léze, které přesahují v nejširším místě polovinu šířky obvodu kmene. Nepřípustné je i nadměrné vyrůstání plodnic dřevokazných hub z kmene nebo větví.

8.4.1 Sady intenzivní

Podmínka č. 1

Žadatel zajistí, aby průměrný počet životaschopných jedinců ovocných stromů/keřů na 1 ha osázené produkční plochy daným druhem dřeviny na DPB, na který žádá o dotaci, neklesl u:

- jaderovin pod 500 kusů,
- peckovin pod 200 kusů,
- ovocných keřů pod 2 000 kusů.

Sankce

Při porušení této podmínky se neposkytne dotace na příslušnou produkční plochu DPB s druhem zemědělské kultury ovocný sad v režimu sadů intenzivních, na kterém nebyla splněna tato podmínka. Žádal-li žadatel na takovou

produkční plochu DPB dotaci, pak se započítává tato výměra do rozdílu mezi zjištěnou a deklarovanou plochou. Předkládání v žádosti o poskytnutí dotace je sankcionováno podle zákona o SZIF.

Poznámka

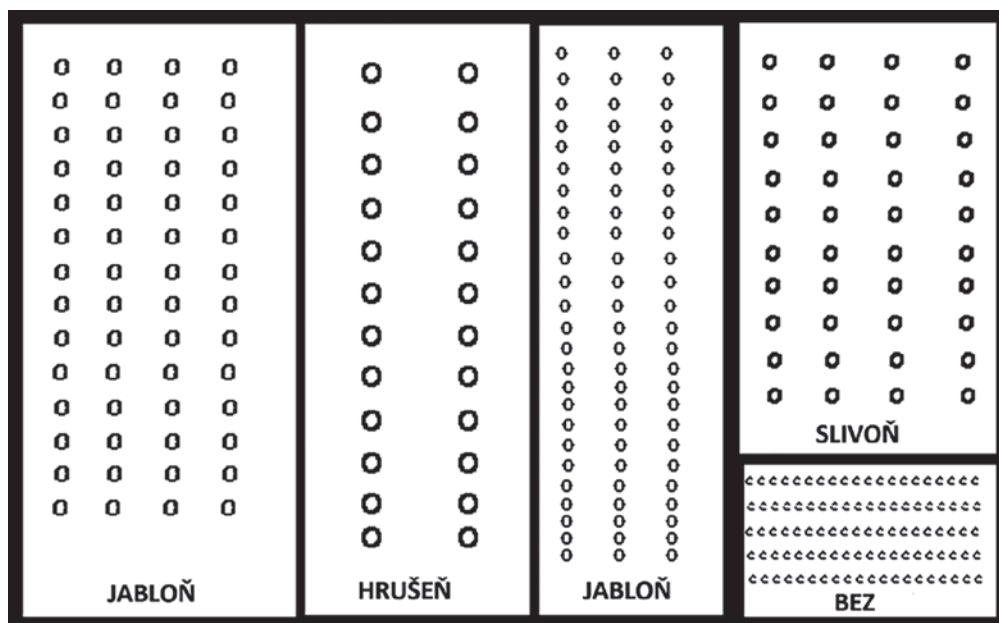
Produkční plochy se dělí na jádroviny (jabloň, hrušeň), peckoviny (slivoně, broskvoň, meruňka, třešeň, višně) a ovocné keře (angrešt, maliník, ostružiník, rybíz, brusnice).

V případě pěstování jaderovin, peckovin nebo ovocných keřů na jedné produkční ploše DPB plní žadatel hustotu výsadby pro danou skupinu (jádroviny, peckoviny a ovocné keře), přičemž součet výměry produkčních ploch v rámci ovocného sadu, které budou deklarovány podle registru sadů v žádosti o dotaci, nemusí být shodný s výměrou odpovídající výměře příslušného DPB evidovaného v evidenci využití půdy na žadatele. Počty životaschopných jedinců se přepočítávají na produkční plochu, produkční plochou se rozumí dílčí plocha sadu evidovaná v evidenci ovocných sadů podle § 3q zákona 252/1997 Sb., o zemědělství, a to v členění na jádroviny, peckoviny nebo ovocné keře (přičemž do výměry produkční plochy se započítávají i povolené manipulační plochy přiléhající k dané produkční ploše).

Tímto postupem je možno žádat na výměru menší, než je výměra DPB. V případě výskytu nepodporovaného druhu nebude vyřazen celý díl půdního bloku, ale pouze odpovídající dílčí produkční plocha.

Podat žádost o dotaci lze pouze na všechny produkční plochy dané skupiny dřevin! Není možné podat žádost o dotaci pouze na část produkčních ploch dané skupiny dřevin.

Příklad:

Na obrázku je znázorněn modelový díl půdního bloku o výměře 1,6 ha, na jehož ploše se nachází pět dílčích produkčních ploch.

- dílčí produkční plocha jabloní s výměrou 0,5 ha a celkovým počtem ovocných stromů na dílčí produkční ploše 275 ks,
- dílčí produkční plocha hrušní s výměrou 0,3 ha a celkovým počtem ovocných stromů na dílčí produkční ploše 90 ks,
- dílčí produkční plocha jabloní s výměrou 0,3 ha a celkovým počtem ovocných stromů na dílčí produkční ploše 330 ks,
- dílčí produkční plocha slivoní s výměrou 0,3 ha a celkovým počtem ovocných stromů na dílčí produkční ploše 210 ks,
- dílčí produkční plocha bezu s výměrou 0,2 ha a celkovým počtem ovocných keřů na dílčí produkční ploše 400 ks.

Na třech dílčích produkčních plochách se z pohledu NV nachází výsadba jaderovin. Výsadba peckovin i výsadba nepodporovaného druhu (bez) se vyskytují každá na jedné dílčí produkční ploše. Jde podat žádost o dotaci na tu část dílu půdního bloku, na které se nachází produkční plochy s podporovanými druhy.

Z podporovaných druhů se na dílu půdního bloku vyskytují jabloně, hrušně a slivoně. Hustota výsadby tedy bude posuzována zvlášť v rámci skupiny dřevin jaderoviny (dílčí produkční plochy jabloní a hrušně) a zvlášť v rámci skupiny dřevin peckoviny (dílčí produkční plocha slivoně).

- *jádroviny*
 - celkový počet stromů 695 ks
 - celková výměra produkčních ploch jádrovin 1,1 ha
 - hustota výsadby jádrovin 631,81 ks/ha
- *peckoviny*
 - celkový počet stromů 210 ks
 - celková výměra produkční plochy peckovin 0,3 ha
 - hustota výsadby peckovin 700 ks/ha

Dílčí produkční plochy skupiny dřevin jádroviny i skupiny dřevin peckoviny splňují podmínky hustoty výsadby a lze na ně podat žádost o dotaci.

V případě bezu se jedná o nepodporovaný druh. Na dílčí produkční plochy s výsadbou tohoto druhu nelze podat žádost o dotaci a zároveň nebude zahrnut do výpočtu hustoty výsadby.

Z celkových 1,6 ha dílu půdního bloku lze podat žádost o dotaci na výměru 1,4 ha, což je součet dílčích produkčních ploch jádrovin (jabloně + hrušně) a peckovin (slivoně). Na zbylé výměře dílu půdního bloku se nachází výsadba nepodporovaných druhů a nelze na ni podat žádost o dotaci.

Podmínka č. 2

Žadatel zajistí, aby na produkční ploše daného DPB byla rovnoměrně rozložená výsadba tvořená ušlechtilými odrůdami ovocných stromů v nízkých pěstitelských tvarech starších 3 let nebo ušlechtilými odrůdami ovocných keřů. Výsadba stromů tvořená pouze podnožemi bez naštěpované ušlechtilé odrůdy nebo tvořená pravokořenými stromy není možná. Nízkým pěstitelským tvarem se v tomto případě rozumí takový tvar ovocného stromu, který má maximální výšku kmene 150 cm. Výška kmene se měří od povrchu země po první rozvětvení v korunce.

Sankce

Žadateli se neposkytne dotace na produkční plochu DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních, na kterém bylo zjištěno porušení uvedené podmínky a produkční plocha DPB se započítá do tzv. „předeklarace“.

Podmínka č. 3

V meziřadí a příkmeném pásu je zakázáno produkovat zemědělské plodiny. V meziřadí je dále zakázán černý úhor a zároveň je stanovena povinnost zajištění bylinného pokryvu.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 25 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Meziřadím se rozumí plocha sadu sloužící k ošetřování sadu, pohybu techniky a ostatním agrotechnickým operacím. Do plochy meziřadí není zahrnována plocha příkmeného pásu.

Příkmeným pásem se rozumí plocha pod stromy a keři, která běžně neslouží k pohybu mechanizace.

Podmínka č. 4

Pastva na daném DPB intenzivního sadu je zakázána, **s výjimkou pastvy drůbeže.**

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 50 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Od roku 2025 je v intenzivních sadech povolena pastva drůbeže, avšak žadatel je stále povinen dodržet zákaz černého úhoru v meziřadí. Drůbež je jedním ze způsobů ochrany sadů proti škůdcům.

Podmínka č. 5

Žadatel provede nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku mechanickou údržbu meziřadí a příkmeného pásu. V případě seče zajistí odklizení biomasy do 31. srpna příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Mechanickou údržbou se rozumí seč, mulčování, válení nebo lámání travního porostu. Podmínka odklizení biomasy se vztahuje pouze na posečenou biomasu. Mulčování je v sadech intenzivních povoleno (možnost doplnění živin) a při provádění této mechanické operace není povinnost namulčovanou biomasu odklidit.

Meziřadím se rozumí plocha sadu sloužící k ošetřování sadu, pohybu techniky a ostatním agrotechnickým operacím. Do plochy meziřadí není zahrnována plocha příkmenného pásu.

Příkmenným pásem se rozumí plocha pod stromy a keři, která běžně neslouží k pohybu mechanizace.

Podmínka č. 6

Žadatel provede každoročně pravidelný řez za účelem prosvětlení korun ovocných stromů do 15. srpna příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 7

Při dosadbě nově vysazovaných stromů zajistí žadatel oporu a ochranu proti okusu v souladu s pěstební technologií.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 3 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 8

Žadatel sklídí a odveze do 30. listopadu příslušného kalendářního roku produkci ovoce z daného DPB.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 50 % v daném roce na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 9

Žadatel splní u **převládajícího druhu ovoce**, na který žádá o dotaci v minimální výši referenční hodnoty uvedené v příloze č. 5 k této metodice;

Sankce

Při nesplnění této podmínky se žadateli neposkytne dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Minimální produkce musí být splněna všemi doklady, které žadatel předkládá!

Všechny typy dokumentů musí obsahovat údaj o produkci v minimální hodnotě, tj.

- **formulář SZIF**
- **karty DPB (záznamy o rostlinné produkci podle** nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, karta DPB nemá stanovenou podobu, existují tiskopisy vydané kontrolní organizací EZ, v ostatních případech může žadatel vést kartu DBP dle svého uvážení. Záznam musí obsahovat identifikaci DPB a množství sklizeného ovoce v kg. Ke každému DPB není nutné mít vedenou jednu kartu. Na jedné kartě je možné vést záznamy o více DPB najednou).

Poznámka

Pro lepší kontrolovatelnost splnění podmínky je nutné na tyto záznamy o rostlinné produkci uvést číslo DPB nebo produkční plochu, na kterou je podávána žádost o dotaci.

Podmínka č. 10

Žadatel doloží SZIFu nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku na jím vydaném formuláři objem vlastní produkce a záznamy o rostlinné produkci podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů k příslušným DPB.

Sankce

Za nesplnění podmínky se považuje nepředložení dokladů do 31. ledna následujícího roku. Při nesplnění této podmínky se žadateli neposkytne dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 11

Žadatel sleduje a zaznamenává **na všech DPB nebo jejich částech** každodenně v období od 1. března do 30. září příslušného kalendářního roku meteorologické prvky – teplotu, vlhkost vzduchu a ovlhčení listů zjištěné pomocí alespoň jednoho z následujících technických zařízení:

- srážkoměr a maximo-minimální teploměr,
- měřič teploty, vlhkoměr nebo zařízení pro zjištění ovlhčení listů,
- meteorologická stanice.

Rozsah zjišťovaných údajů o teplotě, vlhkosti vzduchu a ovlhčení listů v intenzivním ovocném sadu zahrnuje:

- datum měření,
- díl půdního bloku, ke kterému se měření vztahuje,
- minimální denní teplota (v °C),
- maximální denní teplota (v °C),
- průměrná vlhkost vzduchu (v %), jestliže přístroj neuvádí průměrnou vlhkost vzduchu, zaznamená se vlhkost vzduchu zjištěná v průběhu sledovaného dne s uvedením hodiny měření
- doba ovlhčení listů (v hodinách).

Žadatel má možnost sledovat pravděpodobnost výskytu škodlivých organismů **pomocí meteorologických stanic vybavených nejmodernějšími technologiemi**, které jsou schopny vyhodnocovat monitoring pravděpodobnosti výskytu škodlivých organismů na základě výsledků výzkumu prahových hodnot a sumy teplot. V případě, že vyhodnocení monitoringu z meteorologické stanice ukáže, že byla dosažena 100% teplotní suma a prahová hodnota v oblasti výskytu škodlivého organismu, musí žadatel zajistit další sledování pomocí alespoň jednoho z následujících monitorovacích prostředků:

- feromonové lapače,
- lepové desky,
- světelné lapáky,
- nasávací a zemní pasti,
- zařízení ke sklepávání škodlivých organismů,
- optické vodní lapače.

V případě, že žadatel nemá možnost používat meteorologické stanice vybavené nejmodernějšími technologiemi, sleduje výskyt od začátku období pomocí výše uvedených monitorovacích prostředků.

O použití a umístění prostředku musí vést žadatel záznamy podle vzoru uvedeného v tabulce č. 10.

Tabulka č. 10:

Datum od-do	Použitý prostředek pro sledování výskytu škodlivých činitelů	Díl půdního bloku	Ovocný druh	Vyhodnocení zjištěných údajů a přijatá opatření

Záznamy údajů z provedeného sledování uchovává podle zákona o SZIF minimálně po dobu 10 let po kalendářním roce, ve kterém byl záznam proveden a záznamy o výsledcích sledování uchovává nejméně 10 kalendářních let následujících po roce, ve kterém bylo sledování provedeno.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky. Za nesplnění podmínky se považuje také nepředložení záznamů SZIF v průběhu kontroly na místě.

Podmínka č. 12

Žadatel provádí průběžné vyhodnocení údajů ze sledování, zaznamenává výsledky vyhodnocení údajů sledování uvedeným v tabulce č. 10 a 11.

Tabulka č. 11:

Datum od-do	Díl půdního bloku	Teplota (min./max.)	Průměrná vlhkost vzduchu	Doba ovlhčení listů	Vyhodnocení zjištěných údajů a přijatá opatření

Má se za to, že pokud nedojde k takové změně, která by měla vliv na vyhodnocení údajů, odpovídá vyhodnocení poslednímu provedenému záznamu. Záznamy údajů z provedeného vyhodnocení klimatických ukazatelů a výskytu škodlivých organismů uchovává žadatel podle zákona o SZIF minimálně po dobu 10 let po kalendářním roce, ve kterém byl záznam proveden.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů intenzivních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky. Za nesplnění podmínky se považuje také nepředložení záznamů SZIFu v průběhu kontroly na místě.

8.4.2 Sady ostatní

Podmínka č. 1

Žadatel zajistí, aby průměrný počet životaschopných jedinců ovocných stromů/keřů na 1 ha osázené produkční plochy daným druhem dřeviny na DPB, na který žádá o dotaci, neklesl u:

- ovocných stromů pod 100 životaschopných jedinců
- u ovocných keřů pod 1000 životaschopných jedinců,

a to v období ode dne podání žádosti o dotaci do 31. prosince příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky se neposkytne dotace na příslušnou produkční plochu DPB s druhem zemědělské kultury ovocný sad, na kterém nebyla splněna tato podmínka. Žádal-li žadatel na takový DPB dotaci, pak se započítává tato výměra do rozdílu mezi zjištěnou a deklarovanou plochou. Předeklarování v žádosti o poskytnutí dotace je sankcionováno podle zákona o SZIF. Proto, je-li si žadatel vědom nesplnění podmínky již při podání žádosti o dotaci, je vhodné tuto produkční plochu DPB v žádosti neuvádět.

Poznámka

V případě pěstování stromů a keřů na produkční ploše DPB plní žadatel hustotu výsadby danou pro ovocné stromy a keře, přičemž součet výměry produkčních ploch v rámci ovocného sadu, které budou deklarovány podle registru sadů v žádosti o dotaci, nemusí být shodný s výměrou odpovídající výměře příslušného DPB evidovaného v evidenci využití půdy na žadatele. Počty životaschopných jedinců se přepočítávají na produkční plochu, produkční plochou se rozumí dílčí plocha sadu evidovaná v evidenci ovocných sadů podle zákona o zemědělství, a to v členění na ovocné stromy nebo ovocné keře (přičemž do výměry produkční plochy se započítávají i povolené manipulační plochy přiléhající k dané produkční ploše).

Nedílnou součástí žádosti o dotaci je zakreslení dílů půdních bloků, na které je podávána žádost o dotaci.

Podmínka č. 2

Žadatel zajistí, aby na produkční ploše daného DPB byla rovnoměrně rozložená výsadba tvořena ušlechtilými odrůdami ovocných stromů nebo ovocných keřů. Nelze provést výsadbu stromů, které jsou tvořeny pouze podnožemi bez naštěpované ušlechtilé odrůdy. Výsadba pravokořených stromů ušlechtilých odrůd je umožněna.

Sankce

Žadateli se neposkytne dotace na produkční plochu DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních, na kterém bylo zjištěno porušení uvedené podmínky a produkční plocha DPB se započítá do tzv. „předeklarace“.

Podmínka č. 3

Žadatel nepoškodí ovocné stromy nebo ovocné keře v případě produkce jiných zemědělských plodin v meziřadí.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 4

Žadatel zajistí v případě pastvy ovocné stromy nebo ovocné keře proti poškození pasenými zvířaty.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 3 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Žadatel musí při pastvě provést taková opatření, která zamezí poškození stromů/keřů. Způsob provedení zamezení poškození stromů/keřů je na žadateli.

Podmínka č. 5

Žadatel provede nejpozději do 31. srpna příslušného kalendářního roku mechanickou údržbu nebo pastvu meziřadí a příkmenného pásu. V případě seče zajistí odklizení biomasy do 31. srpna příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Mechanickou údržbou se rozumí seč, mulčování, válení nebo lámání travního porostu. Podmínka odklizení biomasy se vztahuje pouze na posečenou biomasu. Mulčování je v sadech ostatních povoleno (možnost doplnění živin) a při provádění této agrotechnické operace není povinnost namulčovanou biomasu odklidit.

Meziřadím se rozumí plocha sadu sloužící k ošetřování sadu, pohybu techniky a ostatním agrotechnickým operacím. Do plochy meziřadí není zahrnována plocha příkmenného pásu.

Příkmenným pásem se rozumí plocha pod stromy a keři, která běžně neslouží k pohybu mechanizace.

Podmínka č. 6

Žadatel provede každoročně pravidelný řez za účelem prosvětlení korun ovocných stromů do 15. srpna příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 7

Při dosadbě nově vysazovaných stromů zajistí žadatel oporu a ochranu proti okusu v souladu s pěstební technologií.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 3 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

U stromů, které jsou svojí velikostí přirozeně a dostatečně chráněny, k zajištění jejich ochrany postačí adekvátní organizace pastvy.

Podmínka č. 8

Žadatel sklídí a odveze do 30. listopadu příslušného kalendářního roku produkci ovoce z daného DPB.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 50 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 9

Žadatel splní u **převládajícího druhu ovoce**, na který žádá o dotaci v minimální výši referenční hodnoty uvedené v příloze č. 5 k této metodice.

Sankce

Při nesplnění této podmínky se žadateli neposkytne dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Minimální produkce musí být splněna všemi doklady, které žadatel předkládá!

Všechny typy dokumentů musí obsahovat údaj o produkci v minimální hodnotě, tj.

- **formulář SZIF**
- **karty DPB (záznamy o rostlinné produkci podle** nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, karta DPB nemá stanovenou podobu, existují tiskopisy vydané kontrolní organizací EZ, v ostatních případech může žadatel vést kartu DPB dle svého uvážení. Záznam musí obsahovat identifikaci DPB a množství sklizeného ovoce v kg. Ke každému DPB není nutné mít vedenou jednu kartu. Na jedné kartě je možné vést záznamy o více DPB najednou).

Poznámka

Pro lepší kontrolovatelnost splnění podmínky je nutné na tyto záznamy o rostlinné produkci uvést číslo DPB nebo produkční plochu, na kterou je podávána žádost o dotaci.

Podmínka č. 10

Žadatel doloží SZIFu nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku na jím vydaném formuláři objem vlastní produkce a záznamy o rostlinné produkci podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů k příslušným DPB.

Sankce

Za nesplnění podmínky se považuje nepředložení dokladů do 31. ledna následujícího roku. Při nesplnění této podmínky se žadateli neposkytne dotace na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou ovocný sad v režimu sadů ostatních v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

1. *V případě produkce květu bezu černého je možné prokázat jeho produkci využitím přepočítávacího koeficientu (bobule:květ) 6:1.*
2. *Jestliže sad obsahuje i stromy mladší tří let nebo keře mladší jednoho roku, postup prokazování produkce u převládajícího ovocného druhu je takový, že nejdříve se vyhodnotí převládající druh dle výměry bez ohledu na stáří, poté se z celkové výměry převládajícího druhu odečte výměra příslušící „mladým“ skupinám ovocných stromů/keřů a vůči zbylé výměře se posuzuje, zda doložená produkce je dostačující.*

8.5 Trvalá kultura vinice

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury vinice. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „V“.

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci:

900 EUR/ha vinice

V rámci ekologické produkce:

847 EUR/ha vinice

Podmínka č. 1

Žadatel pěstuje na DPB révu vinnou alespoň v minimální hustotě výsadby 1800 ks životaschopných jedinců na 1 hektar vinice **registrované v Registru vinic**, a to v období ode dne podání žádosti o dotaci do 31. prosince příslušného kalendářního roku.

Sankce

Dotace se v příslušném kalendářním roce na daný DPB s druhem zemědělské kultury vinice neposkytne a plocha DPB se započítá do tzv. „předeklarace“.

Poznámka

V případě nespárované vinice v Registru vinic podle zákona o vinohradnictví a vinařství je nutné kontaktovat ÚKZÚZ, bez vazby (1-3) nepůjde podat předtisk Jednotné žádosti na zemědělskou kulturu V.

Podmínka č. 2

Žadatel provádí každoročně na celé výměře daného DPB, na který v daném kalendářním roce žádá o dotaci, prosvětlení révy vinné odstraňováním zálistků nebo části listové plochy v zóně hroznů od 1. června do 30. září příslušného kalendářního roku.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 25 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou vinice v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Podmínka č. 3

Žadatel zajistí, aby se nejméně v každém druhém meziřadí nacházel nejpozději do 24 měsíců od výsadby vinice souvislý bylinný pokryv.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 25 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou vinice v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

Poznámka

Meziřadím se rozumí plocha vinice sloužící k ošetřování keřů révy vinné, pohybu techniky a ostatním agrotechnickým operacím. Do plochy meziřadí není zahrnována plocha příkmenného pásu.

Příkmenným pásem se rozumí plocha pod keři révy vinné, která běžně neslouží k pohybu mechanizace. Za pohyb mechanizace v tomto smyslu není považována mechanická likvidace plevelů v příkmenném pásu vinice.

Podmínka č. 4

Žadatel provede nejpozději do 15. srpna příslušného kalendářního roku mechanickou údržbu (tj. může být provedena seč, mulčování, válení nebo lámání) meziřadí a manipulačního prostoru vinice.

Sankce

Při porušení této podmínky je žadateli snížena dotace o 10 % na všechny deklarované DPB se zemědělskou kulturou vinice v daném roce, kdy došlo k porušení této podmínky.

8.5.1 Doplnková platba k dotaci na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury vinice

Žadatel každoročně v žádosti o poskytnutí dotace uvede, zda si v příslušném kalendářním roce u konkrétního DPB bude žádat o doplňkovou platbu.

Podmínka č. 1

Žadatel uvede DPB v žádosti o doplňkovou platbu k dotaci na zemědělskou kulturu vinice, na kterém hodlá do 31. října příslušného kalendářního roku založit porost v meziřadí, které není ozeleněné podle § 14 NV 81 (bod 8.5. podmínka č. 3 k této metodice).

Založený porost se musí skládat z lipnicovitých, bobovitých nebo jiných dvouděložných rostlin nebo směsí těchto plodin, a je nutné jej ponechat v meziřadí do 31. března následujícího kalendářního roku.

V případě splnění těchto podmínek bude žadateli navýšena sazba dotace v rámci přechodu na ekologickou produkci i v rámci ekologické produkce o 248 EUR/ha vinice.

Sankce

Při porušení jedné z těchto podmínek nebude žadateli poskytnuta doplňková platba na daný DPB a sazba dotace na zemědělskou kulturu vinice bude snížena o 3 % na DPB, na kterém byla deklarovaná doplňková platba.

Příklady osiva:

- *jednodruhová* – obilovina (např. žito, žitovec, oves) nebo luskovina (např. ozimý hrách, peluška, vikev panonská, hrachor, bob, lupina)
- *dvoudruhová* – zpravidla kombinace obilovin a luskovin, směs – obilovina + luskovina + ostatní plodina (např. svazanka, pohanka, lnička, ředkev, hořčice)

Při volbě druhu rostlin vždy záleží na konkrétním stanovišti: Má-li žadatel nedostatek dusíku v půdě je vhodné zvolit bobovité jednodruhovému nebo jejich směs. Je-li v půdě nadbytek dusíku je vhodné zvolit obilovinu tak, aby co nejvíce dusíku spotřebovala, i následně při rozkladu slámy z obilovin se odčerpává dusík z půdy. Případně je možné přidat např. hořčici (ta uvolňuje dusík navíc do vzduchu).

Poznámka

Žadatel zakládá porost v neozeleněném meziřadí každoročně, tj. od 1. ledna 2026 do 31. října 2026 a ponechá jej v meziřadí do 31. března 2027. Založení porostu již v roce 2025 bude bráno jako nesplnění podmínky a žadateli nebude poskytnuta doplňková platba.

8.6 Trvalá kultura chmelnice

Předmět dotace

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s druhem zemědělské kultury chmelnice. Tato zemědělská kultura musí být evidována v LPIS jako „C“.

Sazba dotace

V rámci přechodu na ekologickou produkci:

900 EUR/ha chmelnice

V rámci ekologické produkce:

847 EUR/ha chmelnice

Poznámka

Došlo k upřesnění podmínky pro poskytování platby, jde-li o pěstování chmele na chmelnici v systému ekologického zemědělství. Platba bude poskytnuta na chmelnici, na které je pěstovaný chmel.

Podmínka č. 1

Žadatel plní podmínky nařízení Rady (ES) č. 834/2007, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 a zákona o ekologickém zemědělství.

9 Nejčastější kontrolní zjištění vedoucí k neposkytnutí, snížení, vrácení platby

Při podávání žádosti o zařazení, žádosti o poskytnutí dotace a v průběhu závazku se někteří žadatelé dopouštěli zbytečných chyb vedoucích často ke snížení či neposkytnutí dotace, nebo k udělení tzv. „vratky“ na celé období, po které je žadatel zařazen.

V této kapitole uvádíme přehled nejčastěji se opakujících chyb.

9.1 Obecná kontrolní zjištění vztahující se k opatření EZ

Změny v LPIS

- Právní účinky provedené aktualizace evidence půdy na základě ohlášení změny uživatelem nastávají nejdříve dnem bezprostředně následujícím po dni, kdy Fond změnu v evidenci půdy provede, a nejpozději pátým dnem od ohlášení. Právní účinky mohou nastat i později, jestliže to vyplývá ze zjištěných důkazů. Pokud tedy žadatel např. chce zařadit nový DPB do LPIS a zahrnout jej do žádosti o poskytnutí dotace, měl by tak učinit v dostatečném předstihu před podáním žádosti.
- Užívaná a podporovaná zemědělská kultura v LPIS je stanovena po celé sledované období, tj. do 31. 12. daného kalendářního roku. Z toho vyplývá, že změna zemědělské kultury v průběhu roku není umožněna, pokud se nejedná o výjimku pro zemědělskou kulturu G.
- Žadatel je zodpovědný za podání své žádosti o zařazení a o dotaci, doporučujeme žadatelům provést řádnou kontrolu údajů v deklaraci DPB před podáním žádosti.

Nenahlášení zásahu vyšší moci a mimořádné okolnosti ve stanoveném termínu

- Povinností žadatele je nahlásit případný zásah vyšší moci a mimořádné okolnosti **do 15 dnů** od doby, kdy tak žadatel mohl učinit, nikoliv až při podání odvolání či zahájení řízení o vratce.

V terénu při KNM nebyly jasně ohraničené hranice DPB, nebylo tudíž možné řádně zkontrolovat plnění podmínek.

Geoprostorová žádost neodpovídá zjištěné realitě (záměna pěstovaných plodin).

Deklarovaná výměra DPB se neshodovala s výměrou zjištěnou při KNM.

- V případě, že žadatel deklaroval vyšší výměru, dochází k předeclaraci a následné vratce.

9.2 Intenzita chovu hospodářských zvířat

Neplnění intenzity chovu hospodářských zvířat

- Povinností žadatele je plnit **každý den** kontrolního období od 1. 6. do 30. 9. příslušného kalendářního roku intenzitu chovu hospodářských zvířat nejméně **0,3 velké dobytčí jednotky (VDJ)** na 1 hektar zemědělské půdy obhospodávané žadatelem a vedené v evidenci využití půdy s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost.
- Hospodářská **zvířata musí být chována v režimu EZ** a je nezbytné je registrovat v Registru zvířat (IZR).

9.3 Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost (T)

Při kontrole na místě bylo zjištěno následující nejčastější nedodržení podmínek pro poskytnutí dotace:

- Na DPB nebyla provedena seč, včetně odklizení biomasy nebo pastva nejpozději do **31. 7.** a případná likvidace nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
- Na DPB nebyla provedena 2. seč, včetně odklizení biomasy nebo 2. pastva nebyla provedena nejpozději do **31. 10.** příslušného kalendářního roku.
- Po ukončení pastvy **nebyla** do 30 dnů na DPB provedena **likvidace nedopasků**.
- Mulčování v ZCHÚ, ochranných pásmech NP, nebo oblastech Natura 2000 bez souhlasného stanoviska OOP.

9.4 Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury standardní orná půda (R)

Při kontrole na místě bylo zjištěno následující nejčastější nedodržení podmínek pro poskytnutí dotace:

Dotační titul Pěstování zeleniny a speciálních bylin

- Výsevek/sadba není v **minimálním množství** podle přílohy č. 3 NV 81.
- Při pěstování speciálních bylin není zajištěn **souvisle zapojený** pokryv podporovaného druhu speciálních bylin.
- Žadatel pěstuje na DPB s deklarací pěstování zeleniny a speciálních bylin i nějaký jiný druh, než jsou uvedené v **seznamu podporovaných druhů** (přílohy č. 3 a 4 NV 81).
- Katry DPB úplně chybí nebo neobsahují všechny provedené zemědělské operace.
- Při produkci vlastního farmářského osiva – chybí záznamy, kolik tohoto osiva bylo využito – nelze stanovit min. výsevek pěstovaných plodin.

Dotační titul Pěstování víceletých pícnin

- Žadatel pěstuje na DPB s deklarací pěstování víceletých pícnin i nějaký jiný druh, než jsou uvedené v **seznamu podporovaných druhů** (příloha č. 6 NV 81).

Dotační titul Pěstování ostatních plodin

- Žadatel na DPB s deklarací pěstování ostatní plodiny pěstoval i víceleté pícniny, uvedené v příloze č. 6 NV 81.
- Katry DPB úplně chybí nebo neobsahují všechny provedené zemědělské operace.
- Při produkci vlastního farmářského osiva – chybí záznamy, kolik tohoto osiva bylo využito – nelze stanovit min. výsevek pěstovaných plodin.

Dotační titul Pěstování jahodníku

- V případě produkce vlastní sadby jahodníku je nutné vést záznamy (karta DPB), kontroloři při KNM nejsou poté schopni vyhodnotit, kolik jahodníku bylo vysazeno na DPB.

9.5 Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury trvalá kultura ovocný sad (S)

Při kontrole na místě bylo zjištěno následující nejčastější nedodržení podmínek pro poskytnutí dotace:

Intenzivní sady

- Žadatel neprokázal **minimální úroveň vlastní produkce** ovoce na hektar plochy v minimální výši podle přílohy č. 8 k NV 81. Se zpětnou účinností byla v nařízení vlády, které upravuje NV 81 změna, že žadatel prokáže minimální produkci u **převládajícího druhu** ovoce do 31. 1. následujícího kalendářního roku.

- Na produkční ploše není dodržena **minimální hustota výsadby** životaschopných jedinců na hektar.
- Žadatel nesledoval a nezaznamenával zjištěné meteorologické údaje a neprovedl **průběžné vyhodnocení údajů** ze sledování meteorologických, nebo nezaznamenával výsledky tohoto vyhodnocení.
- Žadatel nesledoval a nezaznamenával výskyt **škodlivých organismů**.

Ostatní sady

- Nejpozději do 31. 8. nebyla provedena **mechanická údržba nebo pastva** meziřadí a příkmenného pásu.
- Na produkční ploše není dodržena **minimální hustota výsadby** životaschopných jedinců na hektar.
- Žadatel na DPB nezajistil u ovocných stromů a keřů účinnou **ochranu proti jejich poškození** pasenými zvířaty.

9.6 Dotace na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury chmelnice (C)

V LPIS byla evidovaná zemědělská kultura chmelnice (C), avšak nedocházelo zde k pěstování chmele. Platba bude poskytnuta na chmelnici, na které je pěstovaný chmel.

10 Seznam základních právních předpisů upravujících podmínky pro poskytování dotace pro EZ

Základními právními předpisy pro programové období 2023–2027 upravující podmínky pro poskytování dotace na opatření ekologické zemědělství jsou zejména:

Legislativa ČR:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 62/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření Natura 2000 na zemědělské půdě.
- Nařízení vlády č. 64/2023 Sb. o stanovení podmínek provádění opatření zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 70/2023 Sb. o stanovení podmínek provádění opatření Dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 80/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 140/2023 Sb. o stanovení podmínek provádění opatření agrolesnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Přímo použitelné předpisy Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007, v platném znění.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) 1305/2013 a (EU) 1307/2013, v platném znění.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) 1306/2013, v platném znění.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/2290 ze dne 21. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla pro metody výpočtu společných ukazatelů výstupů a výsledků stanovených v příloze I nařízení (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013, v platném znění.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1172 ze dne 4. května 2022, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém v oblasti společné zemědělské politiky a uplatňování a výpočet správních sankcí v souvislosti s podmíněností, v platném znění.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1173 ze dne 31. května 2022 kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém v oblasti společné zemědělské politiky, v konsolidovaném znění.

11 Užitečné odkazy

<http://www.mze.gov.cz> – informace ohledně PRV, podmínek pro poskytnutí dotace, přístup do Portálu farmáře

<https://szif.gov.cz/cs> – informace ohledně příjmu žádostí a výplaty dotací

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> – Sbírka zákonů ČR

<http://eur-lex.europa.eu> – právo EU

<http://www.nitrat.cz/> – Uplatnění nitrátové směrnice v podmínkách ČR

<http://bioinstitut.cz/cz/uskoleni/informace> – informace ohledně povinných školení EZ

Příloha č. 1

Pardonované důvody snížení výměry

Restituce

- Jde o v současné době již ojedinělé případy ztráty právního důvodu užívání v důsledku restituce užívaného pozemku původnímu vlastníkovu podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.
- Žadatel musí prokázat tuto ztrátu právního důvodu užívání přílohou k oznámení o snížení výměry, jejíž součástí je výpis z katastru nemovitostí.
- Za restituci není považována ztráta nároku na užívání půdy, jestliže dojde k prodeji pozemku ve vlastnictví státu Pozemkovým fondem osobě, která disponuje restitučním nárokem a tato osoba následně vypoví užívateli nájemní smlouvu (jde o případ standardního pozbytí právního důvodu užívání).

Provedení pozemkové úpravy

- Oproti restituci jde o stále frekventovanější případy. Může jít jak o komplexní pozemkovou úpravu (KoPÚ), tak i o jednoduchou pozemkovou úpravu v souladu se zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.
- V případě změny z důvodu KoPÚ je vždy nezbytné doložit pravomocné rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv nebo přechodu zástavního práva a případně dalších práv příslušného pozemkového úřadu prokazující, že jde o schválenou KoPÚ nebo jiný doklad potvrzený příslušným pozemkovým úřadem, prokazující provedení jednoduché pozemkové úpravy. Dále je nezbytné doložit srovnávací tabulku DPB a parcel, která je dostupná na stránkách szif.cz v sekci „Ke stažení“ – „Žádost o změnu zařazení AEKO a EZ“ – Srovnávací tabulka DPB a parcel při uplatnění pardonovaných důvodů snížení výměry.
- Pardonovaný důvod se vztahuje pouze na snížení zařazené výměry. Chce-li žadatel nově nabyté DPB, které nabyt v důsledku pozemkové úpravy zařadit do závazku, musí postupovat podle pravidel zvyšování výměry.

Zásah vyšší moci

- Za případy zásahu vyšší moci se považují zejména:
 - a) úmrtí zemědělce;
 - b) dlouhodobá odborná nezpůsobilost zemědělce;
 - c) vyvlastnění podstatné části podniku, pokud toto vyvlastnění nemohlo být předvídáno v den přijetí závazku;
 - d) vážná přírodní katastrofa, která značně postihne zemědělsky využívanou plochu zemědělského podniku;
 - e) nahodilé zničení chovatelských budov zemědělského podniku;
 - f) epizootická nákaza všech hospodářských zvířat zemědělce nebo jejich části.
- V případě, že žadatel chce uplatnit zásah vyšší moci, musí SZIF tuto skutečnost ohlásit nejpozději do 15 pracovních dnů ode dne, kdy tak mohl učinit přes Portál farmáře, prostřednictvím formuláře „Ohlášení zásahu vyšší moci“, ke kterému musí doložit ostatní dokumenty potřebné pro uznání zásahu vyšší moci:
 - ad a) úmrtní list, usnesení soudu o ustanovení správce dědictví nebo doklad příslušného soudu o podání žádosti o ustanovení správce dědictví, rozhodnutí o vypořádání dědictví;
 - ad b) potvrzení lékaře nebo rozhodnutí soudu o zbavení či omezení způsobilosti k právním úkonům;
 - ad c) doklady vedoucí k vyvlastnění, potvrzení z katastru nemovitostí;
 - ad d) notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci, potvrzení pojišťovny;
 - ad e) notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci, potvrzení pojišťovny;
 - ad f) potvrzení SVS;
- V závislosti na konkrétním případě může SZIF uznat i jiné dokumenty.
- Zásah vyšší moci lze uplatnit nejen na snížení výměry, ale i na nesplnění podmínek příslušného titulu v důsledku zásahu vyšší moci.

Zřízení stavby ve veřejném zájmu

- V rámci tohoto pardonovaného důvodu je tolerována ztráta výměry, pokud dojde k vyvlastnění práv k DPB z důvodů:
 - veřejně prospěšné stavby dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel,
 - veřejně prospěšného opatření, a to snižování ohrožení v území povodněmi a jinými přírodními katastrofami, zvyšování retenčních schopností území, založení prvků územního systému ekologické stability a ochranu archeologického dědictví,
 - stavby a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu,
 - asanaci (ozdravění) území.
- Žadatel musí prokázat tento pardonovaný důvod potvrzením stavebního úřadu o vyvlastnění pozemku (z důvodu uplatnění veřejného zájmu nebo z důvodu zřízení stavby ve veřejném zájmu) nebo rozhodnutím příslušného stavebního úřadu o vyvlastnění pozemku.

Pozbytí užívání pozemku v evidenci půdy

- Pozbytí užívání pozemku v evidenci půdy je nejčastějším případem, kterým se prokazuje snížení zařazené výměry.
- Tento liberační důvod byl zaveden proto, aby dokázal do určité míry respektovat nevýznamné změny v užívané výměře zemědělského podniku v době, kdy dochází k relativně vysoké míře uživatelských změn.
- Proto byla zavedena kvóta 25 % z celkové výměry zemědělské půdy zařazené do opatření EZ v prvotním rozhodnutí o zařazení, kterou je možné v průběhu pětiletého období postupně čerpat na snížení zařazené výměry v důsledku ztráty užívání v LPIS.
- Do čerpání kvóty pozbytí užívání pozemku se nezapočítává snížení z ostatních pardonovaných důvodů. Např. pro podnik s 1 000 ha travních porostů to znamená možnost bez sankce ztratit během 5 let 250 ha. Do této kvóty 250 ha se ovšem již nezapočítává ztráta výměry v důsledku pozemkových úprav (a jiných „pardonovaných“ důvodů snížení). Tudíž může nastat situace, že zemědělec ztratí z 1 000 ha – 20 ha v důsledku zřízení stavby ve veřejném zájmu, 250 ha pozbytí užívání pozemku v evidenci půdy a dalších 30 ha na pozemkových úpravách, a přesto nebude vracet žádnou dotaci za porušení závazku.
- Kvótu může žadatel čerpat kdykoliv v průběhu pětiletého období. Nemusí se nutně na všechny územní změny s důvodem „O“ snažit uplatnit ztrátu užívání pozemku.

Překročení kvóty neznamená, že žadatel nemůže tento důvod uplatnit. Uplatní jej na 25 % celkové výměry a z překročení nad 25 % vrátí dotaci za všechny roky, kdy na tuto výměru dostal vyplaceno.

Příloha č. 2

Minimální počet sadby nebo výsevu podporovaných druhů zeleniny, jahodníku a hmotnost tisíce semen (příloha č. 3 NV 81)

	Druh zeleniny	Sadba ks nebo kg/ha	Výsev volně ks nebo kg/ha	Minimální hmotnost tisíce semen (HTS) g
1.	Batáty	30 000 ks		
2.	Brambory konzumní	2 000 kg	-	-
3.	Brokolice	20 000 ks	30 000 semen	2,65
4.	Celer	50 000 ks	-	-
5.	Cibule*	110 000 ks/500 kg	625 000 semen	1,8
6.	Cuketa	5000 ks	5000 semen	70
7.	Čekanka salátová (hlávková)	50 000 ks	50 000 semen	1,1
8.	Černý kořen	-	70 000 semen	13
9.	Česnek	800 kg	-	-
10.	Endivie	54 000 ks	-	1,1
11.	Fazol zahradní	-	200 000 semen	150
12.	Fenykl	108 000 ks	130 000 semen	4
13.	Hrách zahradní	-	900 000 semen	110
14.	Jahodník	20 000 ks	-	-
15.	Kapusta hlávková	20 000 ks	45 000 semen	2,2
16.	Kapusta růžičková	25 000 ks	50 000 semen	2,9
17.	Kapusta kadeřavá	20 000 ks	40 000 semen	2,88
18.	Kedluben	65 000 ks	100 000 semen	3
19.	Kozlíček polní (polníček)	70 000 ks	4 000 000 semen	0,9
20.	Květák	20 000 ks	30 000 semen	2,3
21.	Křen selský jednoletý	20 000 ks	-	-
22.	Lilek	20 000 ks	25 000 semen	3,2
23.	Mangold	-	135 000 semen	15
24.	Meloun	5 000 ks	5 000 semen	22
25.	Mrkev jedlá	-	500 000 semen	0,65
26.	Okurka	15 000 ks	25 000 semen	12
27.	Paprika	20 000 ks	-	-
28.	Pastinák	-	250 000 semen	2,3
29.	Pažitka*	50 000 ks	3 500 000 semen	0,65
30.	Petržel kořenová	-	800 000 semen	0,9
31.	Petržel naťová*	65 000 ks	1 000 000 semen	1
32.	Pór	120 000 ks	150 000 semen	2,3
33.	Rajče	8 000 ks	16 000 semen	1,5
34.	Ředkev (jinde neuvedená)	-	120 000 semen	8,0
35.	Ředkev setá černá		60 000 semen	15

	Druh zeleniny	Sadba ks nebo kg/ha	Výsev volně ks nebo kg/ha	Minimální hmotnost tisíce semen (HTS) g
36.	Ředkvička	-	1 000 000 semen	5,6
37.	Řepa salátová	65 000 ks	120 000 semen	8,5
38.	Řeřicha	-	300 kg	2,1
39.	Salát	50 000 ks	55 000 semen	0,7
40.	Šalotka*	110 000 ks	500 000 semen	3,2
41.	Špenát	-	900 000 semen	8
42.	Tuřín	22 000 ks	35 000 semen	2,8
43.	Tykev **	5 000 ks	5 000 semen	50
44.	Vodnice	-	135 000 semen	2,3
45.	Zelí čínské	90 000 ks	135 000 semen	2
46.	Zelí hlávkové	25 000 ks	35 000 semen	2
47.	Zelí pekinské	40 000 ks	60 000 semen	2

* V případě cibule, šalotky, pažitky a petržele naťové jde o počet balíčků na 1 ha; u těchto plodin může být v každém balíčku více než 1 ks rostlin.

** S výjimkou tykve olejné, tykve fíkolisté a tykve pomíchané.

Příloha č. 3

Seznam podporovaných druhů bylin (příloha č. 4 NV 81)

Část A. – seznam druhů jednoletých bylin

1.	Bazalka
2.	Benedikt
3.	Brutnák
4.	Chrupa
5.	Konopice
6.	Kopr
7.	Koriandr
8.	Lékořice
9.	Majoránka
10.	Měsíček
11.	Ostropestřec
12.	Pelyněk
13.	Pískavice
14.	Saturejka
15.	Třezalka
16.	Včelník

Část B. – seznam druhů víceletých bylin

1.	Andělíka
2.	Bedrník
3.	Citronová tráva
4.	Divizna
5.	Dobromysl
6.	Fenykl
7.	Heřmáněk
8.	Jablečník
9.	Jehlice
10.	Jestřabina
11.	Jitrocel
12.	Kozlík
13.	Levandule
14.	Libeček
15.	Lopuch
16.	Máta
17.	Mateřídouška
18.	Meduňka
19.	Oman
20.	Parcha
21.	Rozchodnice
22.	Rozmarýn
23.	Řebříček
24.	Řepík
25.	Sléz
26.	Stévie
27.	Šalvěj
28.	Třapatka
29.	Topolovka
30.	Tymián
31.	Yzop

Příloha č. 4

Seznam podporovaných víceletých píceň (příloha č. 6 NV 81)

1.	Čičorka
2.	Hrachor
3.	Jestřabina
4.	Jetel
5.	Komonice
6.	Kozinec
7.	Štírovník růžkatý
8.	Šťovík krmný
9.	Tolice
10.	Ptačí noha
11.	Úročník
12.	Vičenec
13.	Vojtěška
14.	Směsi výše uvedených plodin, do které lze zahrnout lupinu nebo vikev
15.	Směsi výše uvedených plodin s ostatními plodinami do 50%, do které lze zahrnout lupinu nebo vikev

Příloha č. 5

Seznam druhů ovocných stromů a ovocných keřů a minimální výnosy vlastní produkce pro ovocné druhy pěstované v sadech intenzivních a v sadech ostatních (příloha č. 8 NV 81)

	Ovocný druh	Sady intenzivní minimální výnosy (t/hektar)	Sady ostatní minimální výnosy (t/hektar)
1.	Jabloň (<i>Malus</i> sp.)	5	1
2.	Hrušeň (<i>Pyrus</i> sp.)	4	1
3.	Broskvoň (<i>Prunus persica</i> L.)	1	0,7
4.	Meruňka (<i>Prunus armeniaca</i> L.)	1	0,7
5.	Slivoň švestka – kromě myrobalánu (<i>Prunus domestica</i> L.)	2	0,5
6.	Slivoň obecná (<i>Prunus domestica</i> ssp. <i>insititia</i> L.)	2	0,5
7.	Slivoň renklóda (<i>Prunus domestica</i> ssp. <i>italica</i> L.)	2	0,5
8.	Třešeň (<i>Prunus avium</i> L.)	1	0,5
9.	Višeň (<i>Prunus cerasus</i> L.)	1	0,5
10.	Angrešt (<i>Ribes uva-crispa</i> L.)	0,5	0,4
11.	Maliník (<i>Rubus idaeus</i> L.)	0,5	0,3
12.	Ostružiník (<i>Rubus fruticosus</i> agg. L.)	0,5	0,3
13.	Rybíz – bílý, černý, červený (<i>Ribes</i> sp.)	0,5	0,4
14.	Brusnice chocholičnatá – Kanadská borůvka (<i>Vaccinium corymbosum</i>)	0,5	0,3
15.	Ostatní – stromy*	nelze	1
16.	Ostatní – keře*	nelze	0,5

* V případě sklizně surového květu bezu černého použít přepočítávací koeficient (bobule : květ) 6:1.

Vydalo
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
www.mze.gov.cz, e-mail: info@mze.gov.cz
Tisk KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Frýdek-Místek
Praha 2026
ISBN 978-80-7434-845-7